

SØVÆRNS- ORIENTERING

VED ÅRSSKIFTET 1978-79

Forsvaret nærmer sig midten af 4-års perioden, som omfatter den videreførelse af forsvarsforliget af 1973, der i 1977 blev besluttet af folketinget. Medens 1969-loven betød drastiske ændringer i forswarets organisation og øverste ledelse, men ingen afklaring med hensyn til forswarets udvikling, gav 1973-forliget fastere rammer i form af tildelte opgaver og midler, såvel materielt som personelt. For søværnet har denne snart 6-årige periode været præget af dels en ikke ganske smertefri tilpasning til den nye organisation dels af et ofte anstrengende, men målbevidst arbejde henimod opbygning af de enheder og uddannelse til de opgaver, som fastlagdes i 1973.

1978 så færdiggørelsen af byggeprogrammet på Frederikshavn Skibsværft af de 10 moderne torpedobåde af WILLEMOES-klassen - skibe, som i alt væsentligt har indfriet søværnets forventning, og som allerede har opnået international anerkendelse hvad angår kampkraft og indretning. Sammen med de 6 torpedobåde af SØLØVEN-klassen udgør de nye både en efter forholdene ganske slagkraftig

styrke. Ikke desto mindre står søværnet allerede i midten af 80'erne med et behov for erstatning af den nu ca. 15 år gamle SØLØVEN-klasse, hvis det nuværende styrkeniveau skal kunne opretholdes.

Året, der gik, så også tilkomsten af 2 nye kabelminelæggere, LINDORMEN og LOSSEN, bygget på Svendborg Skibsværft til afløsning af den nu udrangerede LOUGEN-klasse, som blev bygget i 1940. Også LINDORMEN-klassen har indfriet forventningerne og reableret søværnets evne til at udlægge kontrollerede minespæringer på vort søterritorium. At disse nye skibe tillige kan anses som velegnede til olieforureningsbekæmpelse og lignende opgaver i fredstid, er et yderligere plus i en epoke, hvor samfundet er blevet sig sit omgivende miljø mere bevidst.

Endelig så året søsætning og navngivning af den første af de 3 på Ålborg Skibsværft under bygning værende korvetter af NIELS JUEL-klassen til afløsning af den bedagede TRITON-klasse, der byggedes i Italien i årene fra 1954 til 1957 og skænkedes Danmark af USA som et led i våbenhjælpen i årene efter 2. verdenskrig. NIELS JUEL-klassen får en udrustning og armering, som er på højde med den seneste tekniske udvikling på det sømilitære område, og klassen skal sammen med de omarmede og moderniserede fregatter af PEDER SKRAM-klassen sikre søforsvaret alsidighed i løsning af foreskrevne opgaver og evne til at operere med fornøden udholdenhed og sødygtighed under alle forhold på de have, der omgiver Danmark.

Også på andre områder er der i året, der gik, sket nyskabelser. Den udvidede fiskeriinspektion og stationstjenesten i grønlandske og færøske farvande med den nye 200 sømiles fiskerigrænse har i første række nødvendiggjort en mere intensiv udnyttelse af søværnets ialt 10 inspektionsskibe og -kuttere. Denne intensive ring, som var ønsket både fra politisk hold og fra de lokale samfund i Nordatlanten, har det kun været muligt at efterkomme ved opstilling og uddannelse af dobbeltbesætninger til disse skibe til særlige formål. Udover en øget effektivitet skulle mandskabet hermed være sikret mulighed for fuld afvikling af ferie-, friheds- og civiluddannelsesstilgodehavender, som de nye bestemmelser hjemler personel med længere tjeneste i søværnet. Hele dette program er ved at komme godt i gang og forventes personelmæssigt tilgodeset i det nye år, men det bør tages i betragtning, at evt. udvidede opgaver i Nordsøen og Østersøen såvel som søgående opmå-

ling i Nordsøen, ved Færøerne og ved Grønland ikke kan tilgodeses uden tilgang af skibsmateriel.

Den intensiverede inspektionsskibstjeneste har også medført bevillinger til nye helikoptere af typen LYNX til afløsning af de veltjente helikoptere af ALOUETTE typen, som gennem de seneste 15 år er blevet udstationeret til Grønland og Færøerne ombord i inspektionsskibene. Anskaffelse af nye helikoptere til disse særlige formål har medført behov for en mindre ombygning af hangar og helikopterdek i HVIDBJØRNEN-klassen, medens et sådant allerede var forudset ved bygningen af BESKYTTEREN i 1970. LYNX helikopteren har en større fart, udholdenhed og lasteevne end ALOUETTE typen og har i modsætning til denne evne til sikker flyvning i mørke. LYNX'en er efter en langvarig vurdering og markedsanalyse valgt, fordi den samtidig opfylder søværnets krav til en flådehelikopter til brug i de hjemlige farvande i samarbejde med Flådens missilskibe. Desværre har førsteanskaffelsen af egentlige flådehelikoptere, der var forudsat i 1973-loven i et antal af 8, måttet udskydes p.g.a. de snævre investeringsrammer for forsvaret som helhed.

I denne opbygnings- og moderniseringsperiode for Flåden har søværnets landstøttestrukturer - såvel de operative som flådestationerne m.v. - måttet se en langsommere moderniseringstakt i øjnene. Der ligger planer for sådanne moderniseringer bl.a. for en effektivisering af farvandsovervågningen, men virkeliggørelse heraf må i det store og hele afvente afklaringen omkring en kommende forsvarsordning i 1981.

På personelfronten har søværnet gennem de sidste årtier oplevet en glædelig udvikling i retning af en stedse øget kvota af stampersonel - til erstatning for værnepligtigt personel - hvilket populært sagt har genskabt den "faste stok", som i ældre tider karakteriserede Flåden og gav den sit professionelle præg. Men helt undvære uddannelse af værnepligtige kan søværnet ikke, så længe der er behov for en hurtig udvidelse af personelstyrken ved en mobilisering, og jeg ser da også med tilfredshed på de muligheder, som værnepligtige orlogsgæster skaber for at opretholde kontakten med det civile samfund og for at bidrage til landets forsvarsevne.

Personeltilgangen i 1978 - herunder til den udvidede inspektionsskibstjeneste - har været tilfredsstillende på de fleste om-

råder, men har været bundet af de med 1973-ordningen fastsatte og nedskårne personelrammer for søværnet, idet der dog som allerede nævnt ved det sidste forsvarsforlig blev givet hjemmel til antagelse af dobbeltbesætninger til inspektionsskibene og -kutterne.

At personelsituationen for søværnet under den nuværende ordning er meget anstrengt vil kunne bekræftes af alle ude i "systemet". Personelnormerne er så snævre, at de lader en række bemandingskrav uopfyldte og dermed en række påtrængende opgaver uløste. Fastholdelsen af personel er især vanskelig på det tekniske område og herunder især på det elektrotekniske felt, som får stedse øgende betydning for et højt beredskab ved nye våben- og varslingsystemer. Årsagen til fastholdelsesvanskelighederne for elektroteknisk personel kan formentlig delvis tilskrives, at også det civile samfund har et voksende behov for sådanne specialister. Problemet må imidlertid give søværnets ledelse anledning til overvejelser om mulige justeringer i uddannelse, anvendelse og arbejdsvilkår for disse særlige personelgrupper.

Generelt må søværnet på personelsiden ønske sig en noget bedre balance mellem opgaver og ressourcer ved en kommende forsvarsordning.

Ved årsskifterne 1976/77 og 1977/78 henledte jeg opmærksomheden på tendenserne i den militærpolitiske udvikling i Danmarks interesseområde og påpegede, at der trods alle bestræbelser på en øst-vest afspænding, stadig var mange usikre faktorer og også en række kendsgerninger, der manede til eftertanke.

Det er fortsat således, at det sømilitære styrkeforhold i Østersøområdet mellem Warszawapagtens og Atlantpagtens lokale styrker forholder sig som 4 til 1. Det er også bekræftet, at der planmæssigt foregår en fortsat modernisering og udbygning af de østlige styrker ikke mindst på amfibieområdet. Også hvad angår de statsdirigerede handels- og fiskeriflåder mærker man en udfordrende politik rettet mod vestlige maritime interesser. En betydelig del af denne militære og civile maritime aktivitet udfolder sig daglig nærved og i danske farvande og udgør ved sin blotte tilstedeværelse både en udfordring og en latent trussel, som det ville være letsindigt at lukke øjnene for. Heller ikke maritime hændelser i fjernere dele af verden bør man lade ude af betragtning, thi på intet andet område end det maritime vil man

kunne konstatere følgerne af konflikter, uro og ændringer i normalmønsteret langt fra arnestedet.

Inden for forsvaret må især søværnet være vågen overfor sådanne forhold. Ved løbende modernisering og træning samt ret placering af vore egne styrker, vil søværnet kunne bidrage vægtigt til at sikre landet mod uønskede pressionsudøvelser og medvirke til i nært samarbejde med vore allierede at forebygge udløsning af de talmæssigt overlegne sømilitære kræfter, vi kan komme til at stå over for under nye internationale krisesituationer.

Lad mig her minde om, at såvel det baltiske område som det nordlige Atlanterhav omkring Færøerne og Danmarkstrædet mellem Grønland og Island er områder, der vil være udsatte i krise- og krigssituationer, og at nationerne uden for østblokken nødvendigvis må prøve at skabe sig et så klart billede af den militære udvikling som muligt og i den forbindelse oprids og modvirke de farer, udviklingen indebærer.

I denne sammenhæng skal det i øvrigt fremhæves, at søværnet som bekendt har særlige muligheder for at støtte vigtige samfundsopgaver i fredstid, og alt i alt må der tillægges Flåden en særlig betydning ved de bidrag, som den kan yde til virksomhedsfuld krisestyring i en udenrigspolitisk spændingsperiode. Det egentlige formål med krisestyring må være at søge konfrontationer begrænset eller bilagt, inden det kommer til større og evt. krigsmæssige forviklinger.

Søværnet står i de kommende år overfor alvorlige problemer omkring den videre udbygning, fornyelse og videreførelse af de eksisterende styrkemål. Som bekendt er nybygning af undervandsbåde et af de problemer, som presser sig på - subsidiært afskaffelse af det ubådsvåben, som indgik i Flåden i 1907, og som har været et hensigtsmæssigt element i denne siden 1914. En saglig strategisk vurdering af hele vort områdes maritime position fører til den konklusion, at ubåde fortsat har en naturlig plads i et dansk søforsvar, og at de sammen med vore overfladekampgrupper vil kunne danne en maritim barriere, som ikke uden videre kan ryddes af vejen.

For søværnet såvel som for det samlede forsvar vil meget derfor afhænge af en forsvarlig videreførelse af forsvarsordningen, med naturligt udgangspunkt i den modernisering, som blev påbegyndt for 6 år siden, og med naturlig udnyttelse af de tek-

nologiske fremskridt, som er under udvikling.

Også i år vil jeg benytte lejligheden til at fremhæve den store indsats, der på mangfoldige områder og udover normal øvelsesvirksomhed, er ydet af Flådens skibe og fly støttet af vore institutioner i land. Denne indsats har glædet mig, og jeg udtaler en varm påskønnelse derfor. Jeg sender alle i søværnets tjeneste og deres familier mine bedste ønsker om et godt og lykkelig bringende nytår.

S. Thostrup

ÅRET DER GIK, -SØVÆRNET 1978

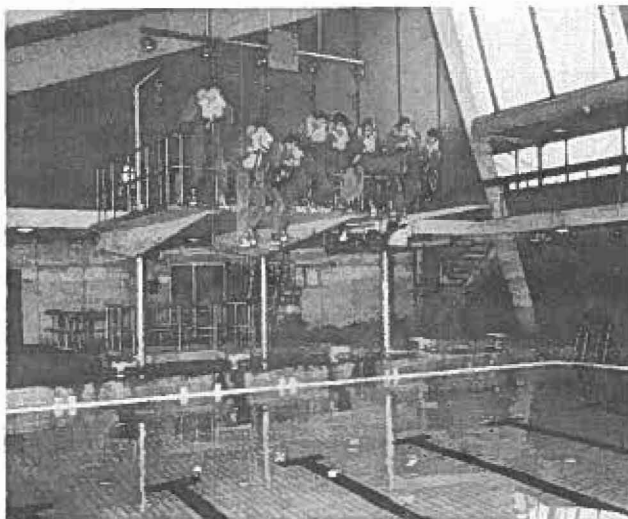
Igen i år bringer Søværns-Orientering en kavalkade over året, der gik. Nytårsnummeret er som tidligere trykt i et ekstra antal eksemplarer, der, så længe oplag haves, vil kunne udleveres til interesserede enkeltpersoner ved henvendelse til Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

JANUAR

TRÆNING I REDNINGSMIDLER SKAL VEDLIGEHOLDES

Det nye træningsbassin på Søværnets Eksercerskole, der blev overdraget i juni 1977, skal bruges af samtlige personelgrupper om bord på Flådens skibe.

Formålet med bassinet er, at søværnets militære personel kan modtage uddannelse inden for redningsmidler, d.v.s. redningsflåder og redningsveste. Bassinet kan yderligere bruges

til svømmeuddannelse, og det holder de internationale mål til afvikling af konkurrencer m.v.

Ved forestående ændringer eller justeringer af uddannelsesplaner for Flådens skibe vil vedligeholdende træning i redningsmidler blive medinddraget.

INTERNT TV

Marinestaben udsendte i januar en fortegnelse over de ITV-programmer, som vil kunne anvendes ved søværnets tjenestesteder. Brugen af interne TV-programmer vil dog ikke overflødiggøre instruktøren, men de indtager en naturlig plads blandt andre undervisningshjælpemidler.

Søværnets ITV-studie på Søværnets Eksercerskole

Produktionen af ITV-programmer bliver udført af Søværnets ITV-gruppe, der er underlagt Chefen for Søværnet, men er administrativt underlagt Søværnets Eksercerskole.

Lederen af Søværnets ITV-gruppe, der samtidig er producer, har over for Chefen for Søværnet det produktions- og programmæssige ansvar for udførelsen af gruppens opgaver, der skal finde sted under iagttagelse af bl.a. forsvarets pædagogiske principper og søværnets personalepolitik vedrørende uddannelse.

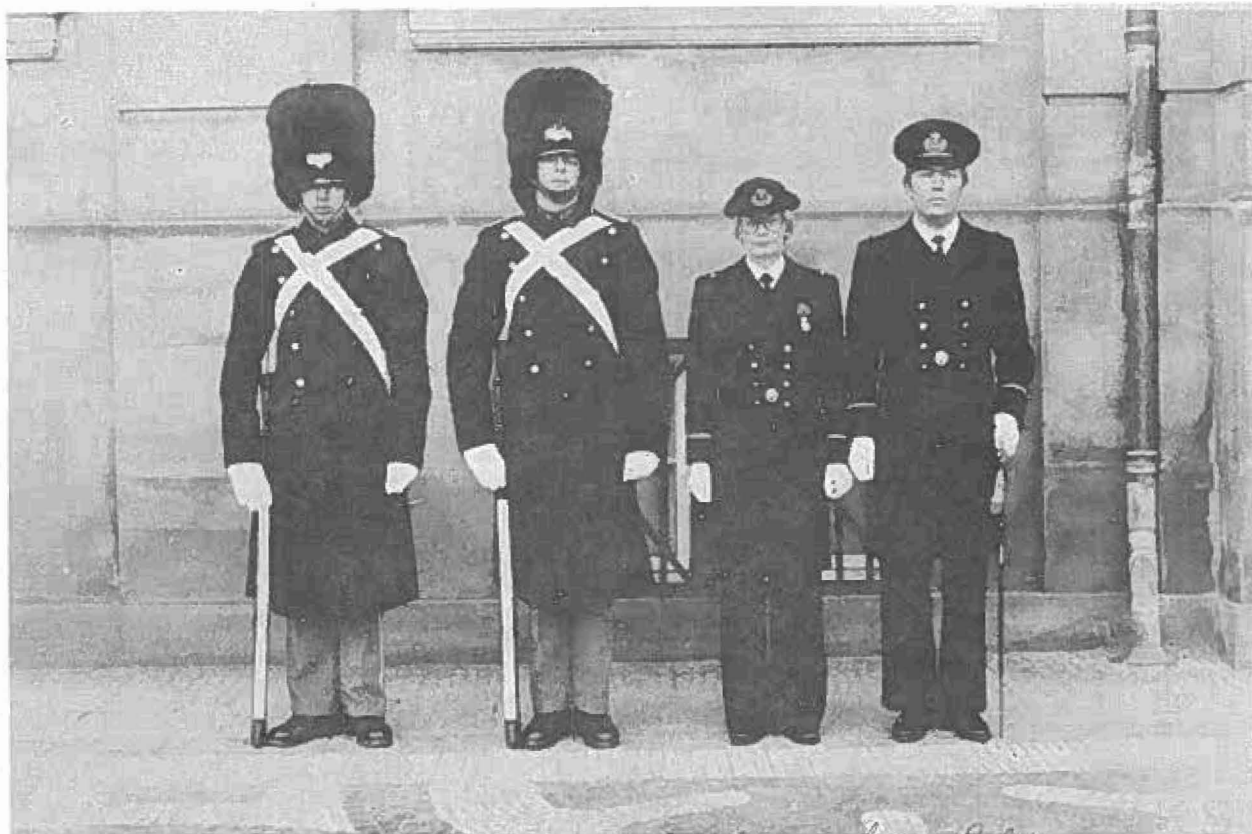
HÆDERSTEGN

Hæderstegnet for god tjeneste ved Søetaten - eller Holmens Hæderstegn, som det tidligere blev benævnt og stadig kaldes blandt søværnets personel - blev den 29. januar uddelt til 184 civile og militære medarbejdere. Sidste år blev der uddelt 145 hæderstegn.

FEBRUAR

NYT HOLD OFFICERER UDNÆVNT

Ved en højtidelighed på Søværnets Officersskole udnævntes den 1. februar 20 kadetter af B-linien til sekondløjtnanter. Blandt de nye officerer var den første kvindelige officer i søværnet.

*Helt-Mann Jørgen-Peter
Jørgensen Karmark f.*

Holdets eksamensresultater lå på et særdeles tilfredsstillende niveau, og af de nyudnævnte havde en enkelt, nemlig sekondløjtnant J.-P.Karmark Jørgensen, opnået gennemsnitskarakteren 10,7, d.v.s. udmærkelse, og dermed kvalificeret sig til indstilling til Dronningens æressabel.

Onsdag den 8. februar blev sekondløjtnanterne fremstillet for Hendes Majestæt Dronningen på Amalienborg, og Dronningen benyttede denne lejlighed til personligt at overrække sekondløjtnand J.-P.Karmark Jørgensen æressablen.

SØVÆRNETS IDRÆTSLEDERPRIS

Søværnets Idrætslederpris blev i 1978 tildelt korporal Viggo Nielsen, Flådestation Frederikshavn. Prisen kan en gang årligt af Chefen for Søværnet tildeles en idrætsleder eller -instruktør, som gennem længere tid har ydet en ganske særlig praktisk indsats for idrætsudøvelsen på et tjenestested i søværnet.

Prisen blev overrakt korporalen af Chefen for Flådestation København, der roste korporalen for hans indsats på tjenestestedet, men lige så meget hans store og betydningsfulde arbejde for idrætsklubberne i Frederikshavn.

Højtideligheden blev overværet bl.a. af den nye Forsvarets Idrætsinspektør, oberst Vagn Jensen.

SØVÆRNETS GYMNASTIKLÆRER NR 100

Den 28. februar blev et nyt kuld gymnastiklærere færdige med deres uddannelse på Forsvarets Gymnastikskole. For søværnets vedkommende var det en særlig dag, idet man kom frem til gymnastiklærer nr. 100. De 2 første maritime elever meldte sig den 1. november 1809 til uddannelse ved "Det Militære Gymnastiske Institut".

MILJØSTYRELSENS SKIBE

Flådestationerne Korsør og København modtog sidst i 1977 hver sit nye skib, begge tilhørende Miljøstyrelsen. Skibene, der betegnes MILJØ 101 og 102, er på 20 t og har et fast mandskab på 3, hvortil kommer specialmandskab til den egentlige forureningsbekæmpelse.

Miljøstyrelsens planlagte udvidelse inden for skibsmateriel omfatter væsentligt større skibe, der ligeledes skal stationeres ved søværnets flådestationer. Bemandingen skal foretages af søværnet, men henset til de kommende skibes størrelse

vil bemanning ikke kunne gennemføres inden for eksisterende personelnormer.

MARTS

PRÆMIE FOR RATIONALISERINGSFORSLAG

Den hidtil største præmie for rationaliseringsforslag i forsvaret blev udbetalt for et forslag, der betyder en årlig besparelse på forsvarets driftsbudget på ca. 360.000 kr.

Forslagsstilleren, kaptajnløjtnant J.S.Lorenzen, fik udbetalt 25.000 kr. for sit forslag, der indebærer en forlængelse af terminerne for foreskrevne periodiske eftersyn.

Forslaget, der er iværksat, er tillige bragt i anvendelse i et andet NATO-land og har medført placering af ordrer til civile danske virksomheder.

HOLMENS KIRKE FÅR NYE KLOKKER

Holmens Kirkes tre nye klokker blev færdigstøbte i Holland og ankom først på året til Danmark. De er udsmykket med Dronning Margrethes monogram, søværnets anker og Holmens Kirkes segl samt med inskription, forfattet af digteren Ole Sarvig.

Klokkerne udstillet i Holmens Kirke

Det var noget af en begivenhed, at Holmens Kirke skulle have nye klokker. Inden klokkerne blev hejst på plads i klokketårnet, et i sig selv noget vanskeligt arbejde, blev de udstillet i kirken i påsken.

NY FILM OM MARINEHJEMMEVÆRNET

Der er kommet en ny film, "De Mørkeblå", som på 35 minutter fortæller om Marinehjemmeværnets omfattende virke. Filmen viser bl.a. en redningsaktion, og den viser et indblik i samarbejdet med Søværnets operative Kommando, marinedistrikterne og

flyvevåbnets helikoptere. En væsentlig del af filmen er helliget uddannelsen på Hjemmeværnsskolens Marinehjemmeværnslinie.

ØVELSE SMALL PLAY

Årets anden SMALL PLAY øvelse afvikledes i første halvdel af marts måned. Det var Fregateskadrens øvelse, og den afvikledes i næsten samtlige danske farvande med deltagelse af skibe fra Fregateskadren, Mineskibseskadren og Torpedobådseskadren. Søværnets Flyvetjeneste deltog ligeledes.

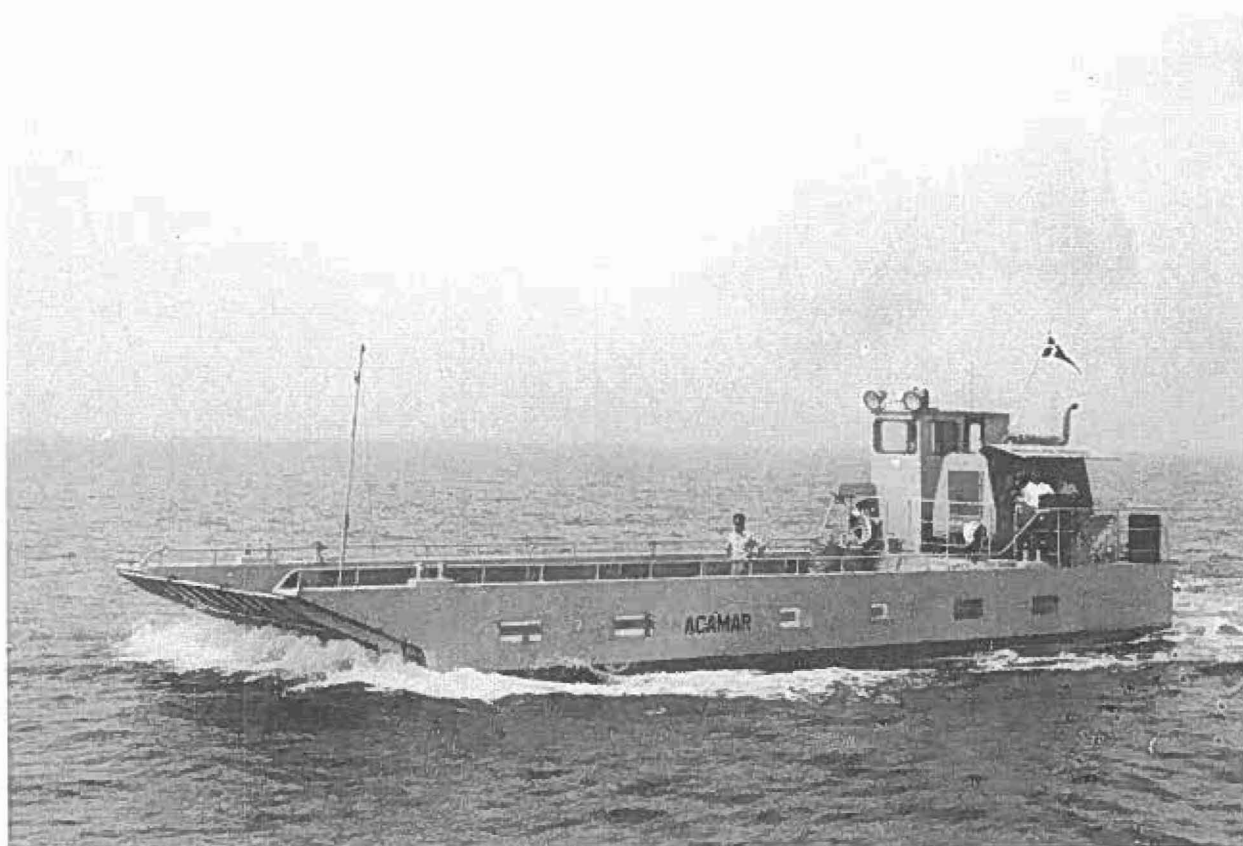
I løbet af øvelsen gennemførtes samarbejde med flyvevåbnet, herunder HAWK-eskadrillerne og Marinehjemmeværnet.

Øvelsen blev noget særligt, idet Forsvarsminister Poul Søgaard benyttede lejligheden til for første gang at overvære en flådeøvelse. Ministeren gav efter besøget udtryk for sin tilfredshed, ikke mindst hvad angik realismen i øvelsesvirksomheden. Ministeren tilbragte et døgn tid i Fregatten HERLUF TROLLE.

APRIL

OLIEUDSLIP I STIGSNÆS

Den 6. april var der igen brug for Miljøstyrelsens skibe i Flådestation Korsør. Udrykningen gjaldt denne gang et olieudslip fra Gulf-raffinaderiet i Stignæs, hvor en snes kubikmeter olie var løbet ud i Store Bælt.

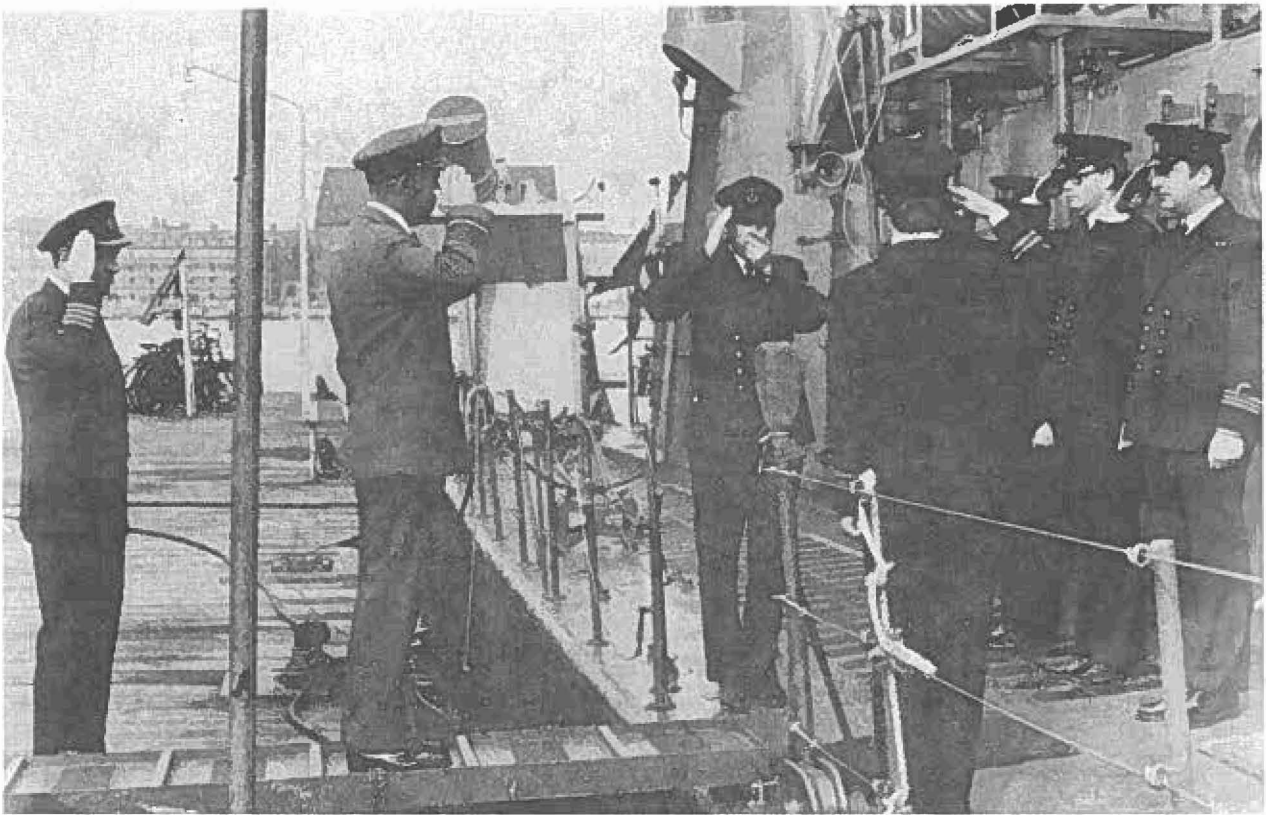

Miljøstyrelsens ACAMAR

Forureningen ramte Kobæk Strand nær Skelskør, uden dog at forårsage større skader. Forureningsberedskabet blev ved denne lejlighed aktiveret for sent, fordi raffinaderiet i første omgang selv forsøgte at fjerne olien ved brug af kemiske nedbrydningsmidler.

FORSVARSCHEFEN BESØGER ESKADRENERNE

Mandag den 10. april aflagde Forsvarschefen, general Knud Jørgensen, et orienteringsbesøg ved eskadrerne på Holmen. Besøget var tilrettelagt som et såkaldt "arbejdsbesøg" om bord i forskellige skibstyper, som alle var i gang med klargøring til forårets NATO-typetræning. Forsvarschefen blev modtaget af eskadre- og skibschefer m.fl. og fik under rundvisningen lejlighed til at tale med et udsnit af skibenes besætninger. Han bemærkede

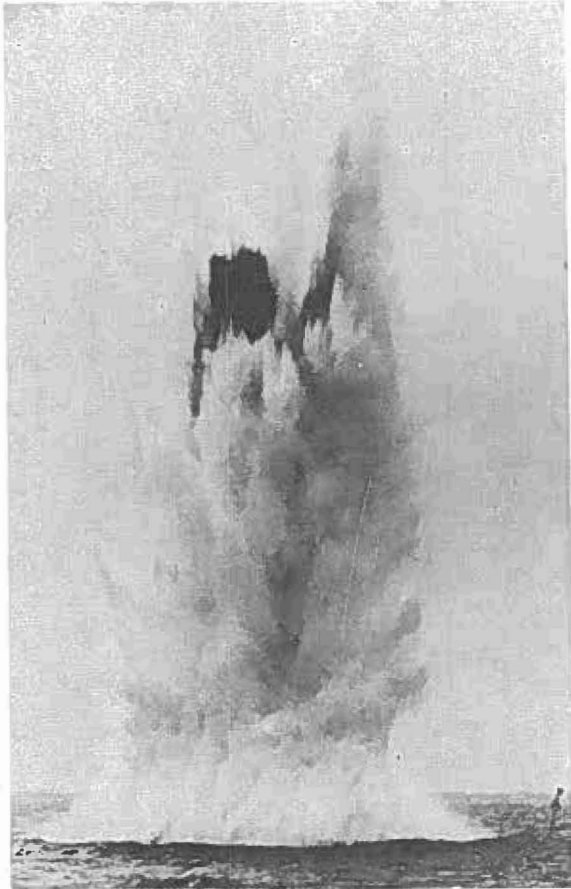
efter rundvisningen, at arbejdsmiljøet og den uformelle omgangstone mindede ham om flyvevåbnet - det værn, hvorfra han selv var udgået - og at dette nok kunne tilskrives, at søværnet ligesom flyvevåbnet var præget af at være udpræget materielbetonede dele af forsvaret. Han lovede at aflægge senere besøg i forskellige skibstyper, når de var i deres rette element til søs.

Forsvarschefen var under besøget ledsaget af sin hustru og adjudant. Efter besøget ved eskadrerne var der rundvisning

på Holmen under ledelse af Chefen for Flådestation København - kommandør E.V.Jørgensen.

BORTSPRÆNGNING AF ENGELSK MINE

Den færøske hæktrawler SKARVUR fandt under fiskeri på Sude-
rø Banke en del af en engelsk magnetmine, der under normale
omstændigheder ville have inde-
holdt 225 kg amatol.

Da minedelen indeholdt en
anselig mængde sprængstof, blev
den sænket på 15 m vand syd for
Thorshavn. På grund af en opkom-
mende storm syd fra herskede der
en del travlhed for at få mine-
delen sprængt allerede den føl-
gende formiddag.

Da der i Nolsø Fjord - far-
vandet ud for Thorshavn - er ind-
til 4 knobs tidevandsstrøm, var
det kun muligt i kort tid at ar-
bejde nede ved minen. En 10 kg
bombe blev anbragt som ladning,
men der opnåedes kun en forpuf-
ning. Yderligere forsøg på bort-
sprængning måtte på grund af
stormvejret udsættes i 4 døgn.

EL-LEVERINGEN TIL SKIBENE MODERNISERES

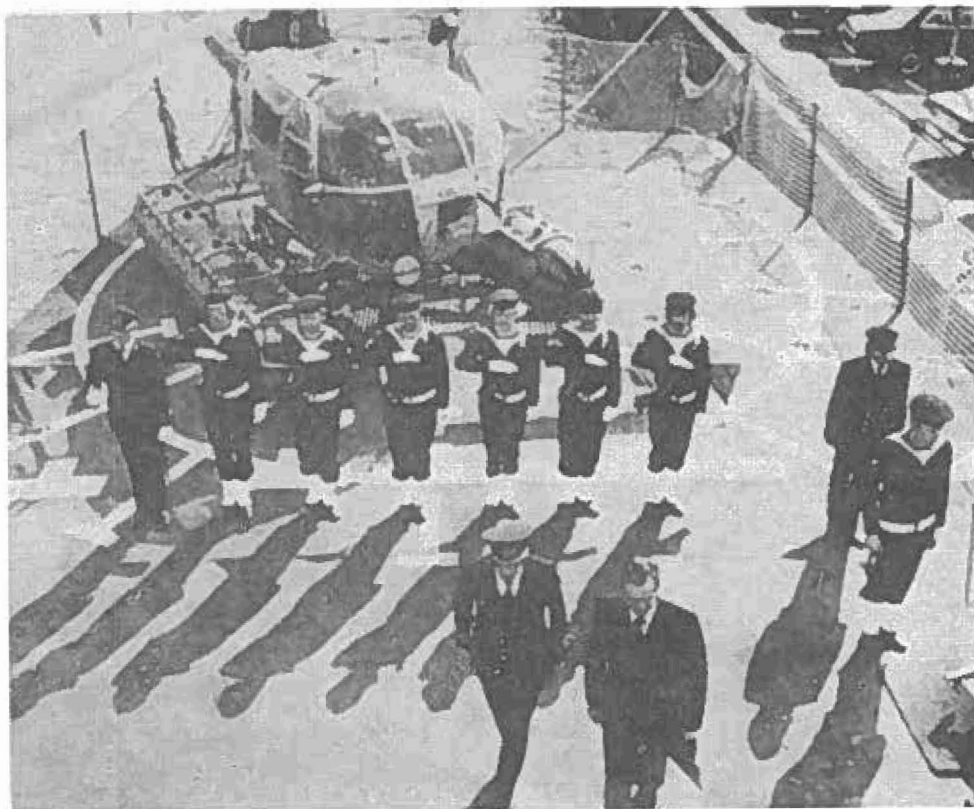
Folketingets Finansudvalg gav tilslutning til, at der må
anvendes ca. 12,5 mio.kr. til modernisering af leveringssyste-
met til søværnets skibe på Flådestation København - det er det
begreb, der kaldes "strøm fra land".

Det nuværende leveringssystem har længe trængt til at bli-
ve moderniseret, og det skønnes, at den foreslåede forbedring
vil give en årlig besparelse på ca. 2,3 mio.kr. på forsvarets
driftsbudget. Hertil kommer yderligere som en bonuseffekt, at de
ca. 100.000 driftstimer, der hidtil er gået til skibenes produk-

tion af EL-kraft ved kaj, nu kan bruges til operative og uddannelsesmæssige formål.

FYLLA I DUBLIN

I forbindelse med Dronning Margrethes og Prins Henriks besøg i Irland i foråret anløb inspektionsskibet FYLLA Dublin.

Prins Henrik modtages om bord

Irland, der er i gang med at udbygge sin inspektionsskibsflåde, viste stor interesse for såvel skibet som dets anvendelsesmuligheder, herunder specielt helikopteren.

Helikopterens mange anvendelsesmuligheder demonstreredes bl.a. ved, at Prins Henriks besøg om bord afsluttedes med, at Prinsen i FYLLAs helikopter, og eskorteret af en irsk helikopter, der dog ikke opererede fra skibet, blev fløjet tilbage til

græsplænen foran Luttrellstone Castle, regentparrets residens under besøget.

MAJ

TORPEDOBÅDSØVELSEN BOLD GAME

NATO-øvelsen BOLD GAME blev i år gennemført i perioden 13. april til 11. maj med deltagelse af norske, tyske, engelske og danske torpedo- og missilbåde. Øvelsen havde - som tidligere - til formål at gennemføre våben-, procedure- og taktisk

Torpedobåd i dønning

træning med formålet at forbedre samarbejdet mellem torpedobådsgrupper af forskellig nationalitet, samtidig med at skabe større mulighed for forståelse for de forskellige torpedobådstyper.

Under øvelsen besøgte bl.a. Bergen, Christianssand, Oslo, Århus, Flensborg og København.

HÅNDVÆRKERMEDALJER

På Københavns Rådhus uddelte Københavns Håndværkerforening den 9. maj medaljer for særdeles vel udførte svendestykker. Der blev uddelt 7 sølvmedaljer til lige så mange svende, der er uddannet som elektromekanikere på Søværnets Våbenskole og som skruestiksarbejdere på Søværnets Teknikskole.

Højtideligheden blev overværet af Dronningen og Prins Henrik, københavnske læremestre, pårørende til de nye svende, samt dr. techn. Per V.Brüll, årets Æreshåndværker.

ØVELSE BRIGHT HORIZON

NATO-flådeøvelsen BRIGHT HORIZON blev i år afviklet i perioden fra 18. maj til 1. juni i Kattegat og Skagerak med del-

Tysk øvelsesdeltager af KÖLN-klassen

tagelse af bl.a. HERLUF TROLLE, BELLONA, MØEN, TUMLEREN og NORDKAPEREN.

Øvelsen blev ledet af Chefen for Undervandsbådseskadren og havde til formål at træne destroyere, fregatter, undervandsbåde og fly i våbenanvendelse samt taktiske procedurer. I de to sidste dage af BRIGHT HORIZON, der i øvrigt er en årligt tilbagevendende øvelse, blev der gennemført en konvojøvelse, der afsluttedes i Frederikshavn.

EFG-ELEVER I SØVÆRNET

Rekruttering til søværnets lærlingeuddannelser til henholdsvis maskinarbejder, elektromekaniker og elektronikmekaniker vil fremtidig finde sted blandt EFG-elever på landets tekniske skoler. Denne beslutning blev truffet den 11. maj efter et møde i Forsvarskommandoen med deltagelse af repræsentanter for Dansk Metalarbejderforbund, Jern- og Metallsammenslutningen, Forsvarets Civiluddannelse m.fl.

Uddannelse af lærlinge i søværnet tog sin begyndelse i 1961-62. Da intet tyder på, at søværnets behov for teknisk uddannet personel vil blive mindre de kommende år, skal det nuværende årlige indtag fastholdes, hvilket betyder, at søværnet årligt skal have besat ca. 150 praktikpladser fordelt nogenlunde ligeligt på ovennævnte tre uddannelser. Samtidig med beslutningen om fremtidigt at rekruttere blandt EFG-elever bestemtes, at antagelseskravene til søværnets lærlingeuddannelser ikke længere skal indeholde særlige krav om forudgående skoleuddannelse, men alene basere sig på de krav, EFG-skolerne stiller for udstedelse af uddannelsesbevis ved basisårets afslutning.

Det første hold elever vil blive indkaldt i juni måned 1979.

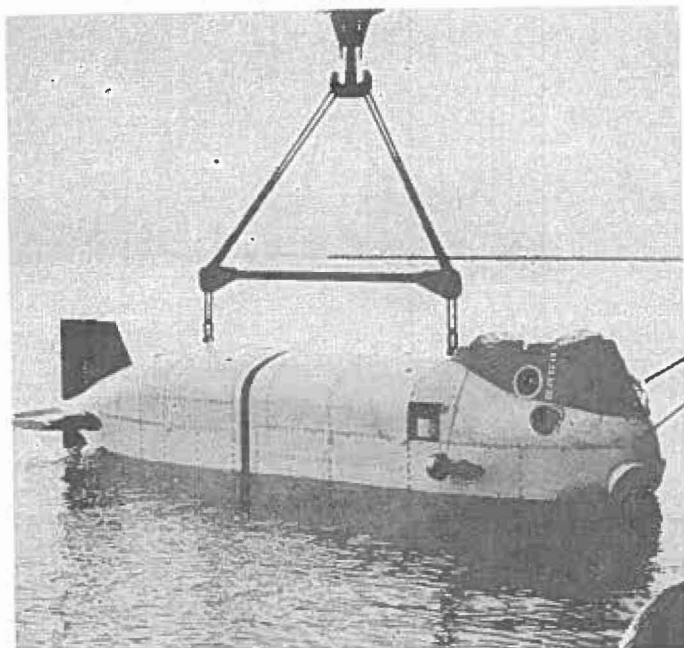
JUNI

SVENSK REDDNINGSSUBÅD

Ved Kockums Værft i Malmø blev en såkaldt redningsubåd søsat.

Ubåden er konstrueret til redning af besætninger fra nødstedte ubåde og skal på længere sigt erstatte det svenske søværns nuværende redningssystem med dykkeklokker.

Redningsubåden vil være i beredskab ved Marinens Dykeri-central uden for Stockholm og vil i tilfælde af et ubådshavari

Redningsubåden søsættes

hurtigt blive transporteret til en passende havn i nærheden af havaristen. Resten af vejen bugseres redningsubåden.

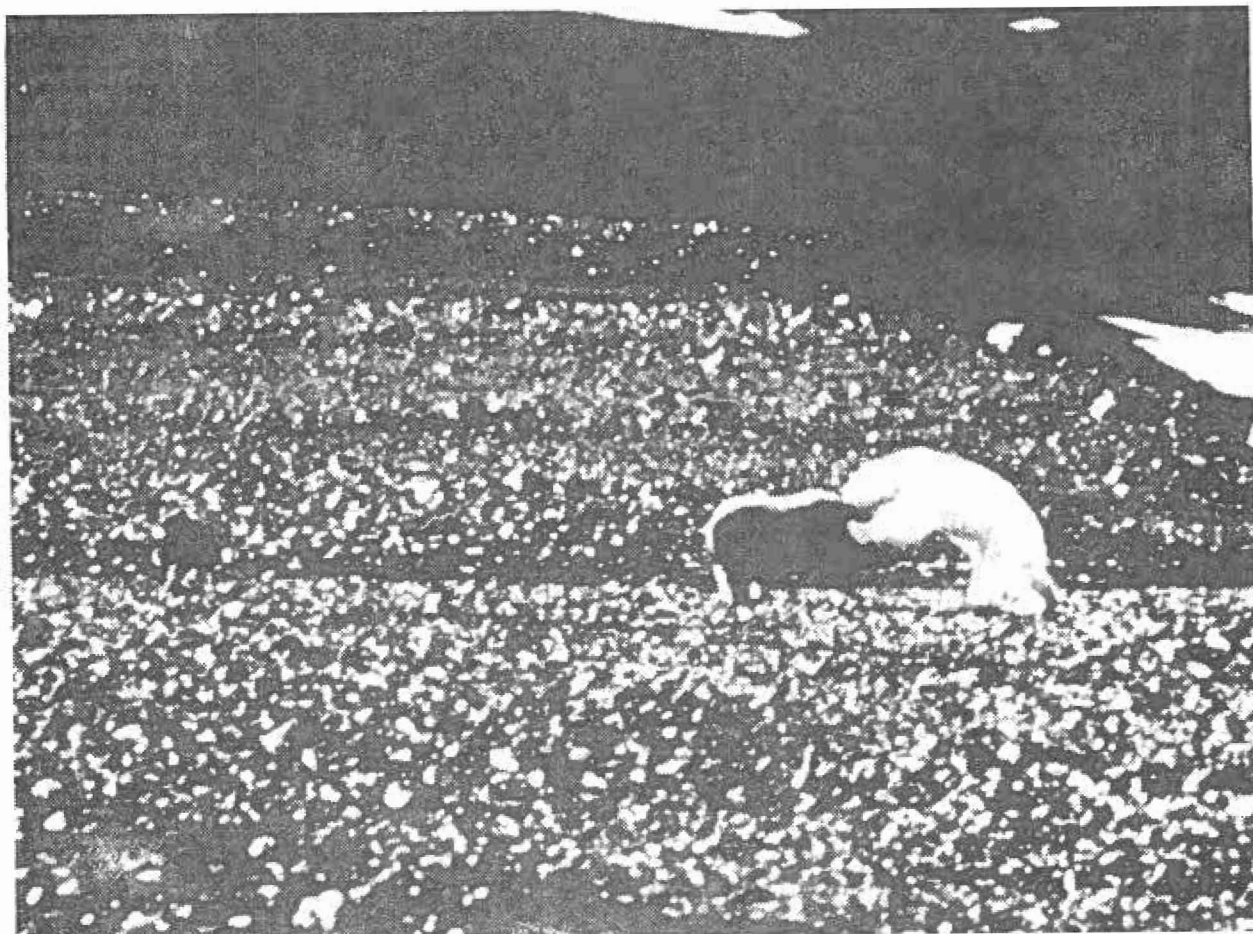
Redningsubåden har et displacement på 50 t, en maksimal dykkedybde på 460 m og kan for hver dykning redde 25 nødstedte personer.

Danmark har i årevis haft et samarbejde med Sverige hvad angår redning af ubådsbesætninger. Redningsubåden vil kunne indgå i dette samarbejde.

SIRIUS GØR ZOOLOGISKE OBSERVATIONER

Den 15. juni afsluttede slædepatruljen SIRIUS forårsrejserne, der var påbegyndt i januar. Slædepatruljen dækkede nordkysten af Grønland fra 71° N og rundt til 52° vestlig længde. Under rejsen var der bemærkelsesværdigt lidt sne. Imidlertid mener 2 slædehold at have observeret vilde hunde, eventuelt ulve, en observation, som endnu ikke er blevet bekræftet.

Et slædehold fra SIRIUS har tidligere observeret, at en isbjørn angreb en moskusokse, som forsvarede sin kalv. Det er, så vidt det vides, aldrig blevet konstateret, at en isbjørn angriber en rask moskusokse, idet man hidtil har troet, at det kun gik ud over syge dyr. Dramaet, som fremgår af omstående billede, fik imidlertid ikke sin naturlige afslutning, idet

Isbjørn angriber Moskusokse

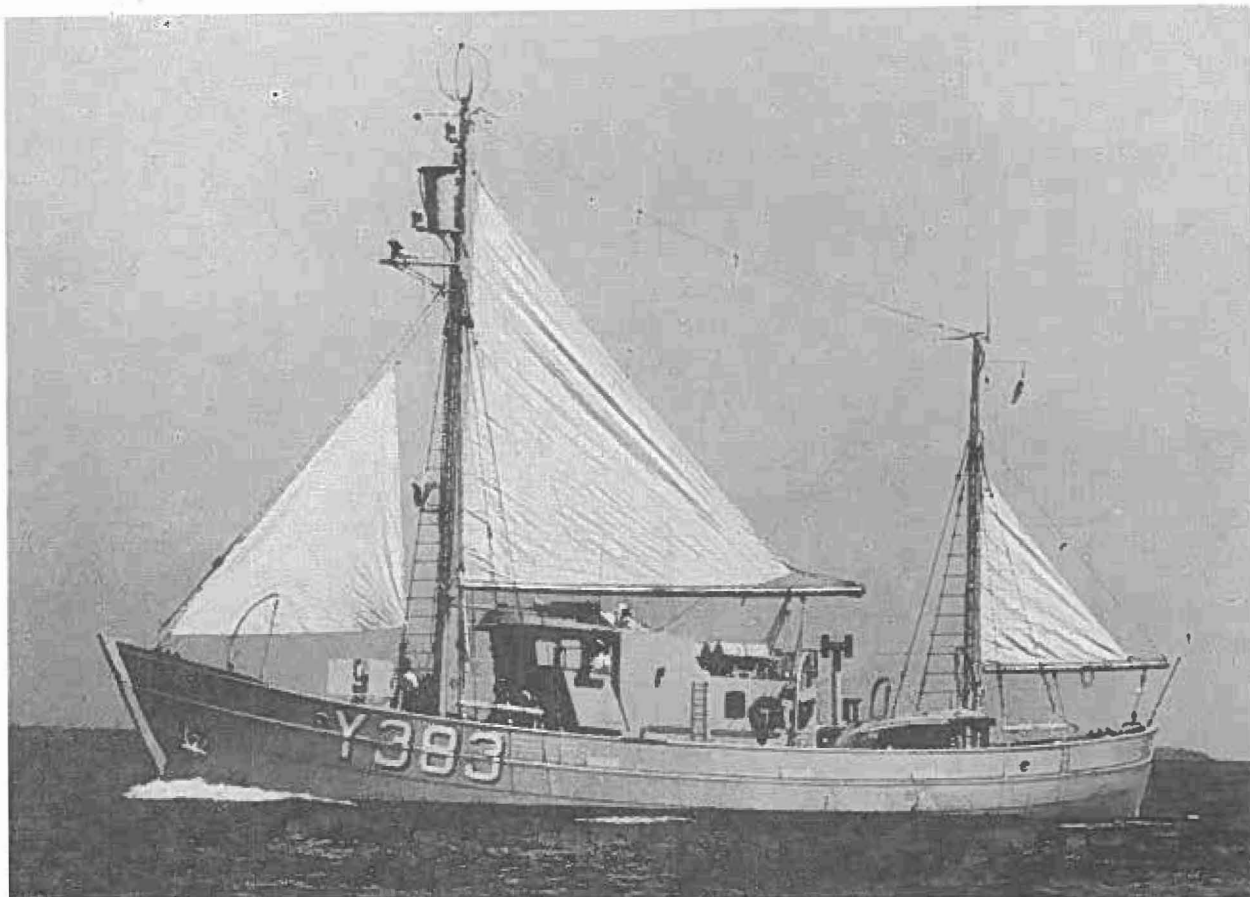
slædeholdet affyrede et skræmmeskud efter de kæpende, som derefter flygtede hver til sit, og kalven blev reddet.

FARVEL TIL INSPEKTIONSKUTTEREN TEISTEN

Den 23. juni strøg inspektionskutteren TEISTEN kommando for sidste gang under søværnet, idet det er bestemt, at den skal udgå af Flådens tal og overføres til Geodætisk Institut.

Hermed er en æra i søværnet afsluttet, idet TEISTEN er den sidste trækutter, der anvendtes uden for Skagen. Den første trækutter i nyere tid var MAAGEN, bygget på Frederikshavns Skibsværft og indgået i Flådens tal 22. marts 1932 som fiskeriinspektionskutter i grønlandske farvande. Den var på Grønland under krigen og udgik af Flådens tal i 1950. TERNEN, bygget i Fåborg, indgik som opmålingskutter på Grønland i 1936/37, men har også været anvendt i fiskeriinspektionstjenesten. Den forliste 26. januar 1957 ved Ravens Storø i Vestgrønland med tab af hele besætningen, i alt 8 mand.

ALKEN blev overtaget af søværnet efter krigen og forsvandt sporløst i efteråret 1948 ud for østkysten under sejlads fra vejrstation Aputiteq til Angmagssalik, med tab af hele besætningen, i alt 9 mand.

TEISTEN

SKARVEN og TEISTEN, bygget i Korsør henholdsvis Holbæk, indgik i Flådens tal i april 1952 og anvendtes i de første år som inspektionskuttere ved Grønland, indtil de blev erstattet af stålkutterne MAAGEN og MALLEMUKKEN i 1960. Herefter var Færøerne kutternes normale inspektionsområde. SKARVEN totalforliste efter grundstødning ved Mjovanes på Færøerne i 1966 uden tab af menneskeliv. Siden da har TEISTEN været eneste kutter på Færøerne til at inspicere i fjordene.

NY KABELMINELÆGGER

Den 16. februar hejste kabelminelæggeren LINDORMEN kommando på Flådestation Korsør efterfulgt den 14. juni af LOSSEN. De

LINDORMEN under gang

to nye kabelminelæggere er en meget tiltrængt forstærkning af Flådens minelægningskapacitet, og de vil i påkommende tilfælde med fordel kunne anvendes ved bekæmpelse af olieforureningsulykker.

OVERLEVELSESØVELSE

I perioden 8. til 27. juni blev overlevelsesøvelsen BIKINI 78 afviklet i Ebeltoft Vig med deltagelse af VEJRØ, Søværnets Frømandskorps, helikopterpersonel fra Søværnets Flyvetjeneste samt et antal Alouette helikoptere.

Øvelsen havde til formål at træne flybesætninger i brugen af korrekte procedurer og udstyr ved overlevelsessituationer på søen. Herudover blev der trænet i overlevelse til søs samt redning i åbent farvand.

Situation fra en tidligere øvelse med bevogtningsfartøj og S 61 helikopter

JULI

PORTUGISISKE OFFICERER PÅ KAMPINFORMATIONSKURSUS

To portugisiske officerer deltog fra slutningen af maj til begyndelsen af juli i et grundlæggende taktisk kursus på Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus i Frederikshavn. Af hensyn til de portugisiske officerer blev undervisningen, der normalt indgår i pensum for officerer af A-linien, gennemført

på engelsk. Grunden til, at kurset kunne gennemføres, skyldtes en stor indsats fra instruktørernes side, samt at der i forvejen i vid udstrækning indgår engelske specialudtryk i undervisningen.

MILITÆR VERDENSMESTER

Det blev de danske orlogsgaster L.Lønberg og P.Lambæk, der i begyndelsen af juli vandt det militære verdensmesterskab

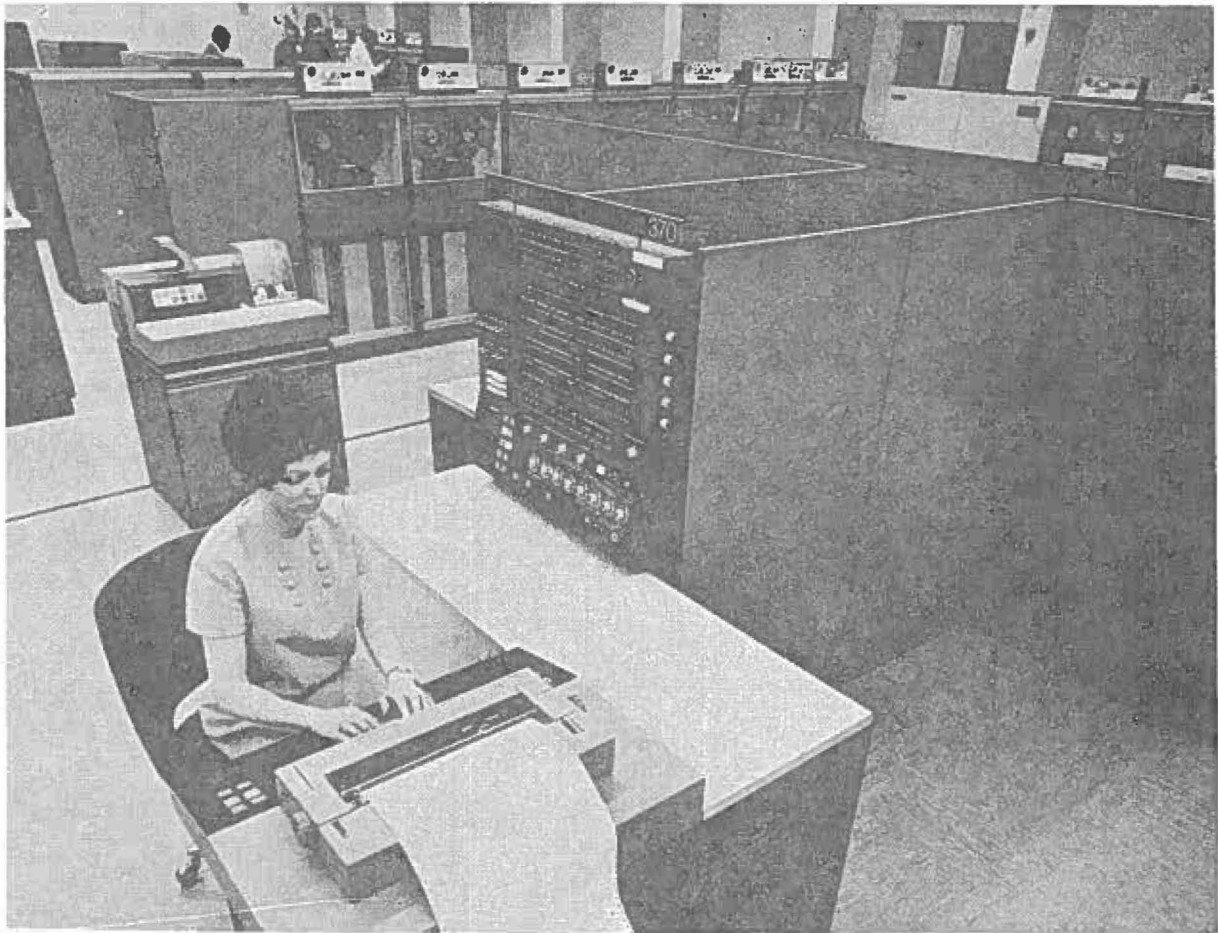

Hårdt vejr ved VM-sejladsen

i kapsejlad i 470-jolle ved Den Helder i Holland. Mesterskabet blev vundet i konkurrence med 9 andre nationer deriblandt Sverige.

FORSVARETS LAGERSTYRINGSSYSTEM- MILLAG

Siden 1973 har en projektgruppe under Forsvarskommandoen arbejdet med udvikling af Forsvarets Lagerstyringssystem - MILLAG. Udviklingsarbejdet ledes af Økonomistaben i Forsvarskommandoen og udføres af MILLAG-Projektgruppen i samarbejde med I/S Datacentralen. I projektgruppen indgår personel fra Forsvarskommandoen, Forsvarets Datatjeneste og de tre materielkommandoer, heriblandt personel fra Forsvarets Intendanturkorps.

MILLAG iværksættes etapevis. 1. etape iværksættes 25. juli og omfatter normering med materiel til hærens, søværnets, flyvevåbnets og hjemmeværnets enheder samt registerændring af registrerede data og forespørgsler om de i EDB-systemet registrerede data.

MILLAG er et værnsfælles forsyningssystem, som omfatter alt materiel i forsvaret. Ved indførelse af MILLAG vil materiel, som benyttes af flere værn, blive forvaltet af en af værnenes

materielkommandoer eller af Forsvarets Materielintendantur (FMI). Materielkommandoen/FMI er ansvarlig for, at det fælles materiel forvaltes ens, og at enhederne ved alle værnene forsynes med materiel til løsning af deres opgaver. Herved opnås bl.a. en bedre udnyttelse af værnenes fælles lagre, ligesom indkøbene foretages samlet, hvorved der forventes billigere købspriser.

MILLAG er det største lagerstyringssystem i Danmark. Fuldt udbygget vil det indeholde ca. 500.000 lagernumre.

AUGUST

UNDERVANDSBÅDSREDNINGSØVELSE

Det svenske ubådsbjærgningsfartøj BELOS, orlogskutteren LÆSØ og undervandsbåden TUMLEREN har igen i år afholdt redningsøvelse i Århus Bugt.

TUMLEREN dykkede og lagde sig på bunden på 43 m vand. BELOS opankrede nær ved undervandsbådens position. Frømand fra Søværnets Frømandskorps dykkede ned til undervandsbåden og fastgjorde en speciel wire på en af udslusningslugerne. Derefter blev BELOS' udslusningsklokke med 2 mands besætning + et hold på 3 mand nedsænket fra BELOS til TUMLEREN, hvor den fastgjordes på udslusningslugen. Efter bankesignalering åbnede undervandsbåden lugen, derefter kravlede 3 mand ud, og et nyt hold kravlede op i udslusningsklokken, lugen blev lukket, og klokken hejst op til overfladen og om bord i bjærgningsfartøjet.

Der blev i alt gennemført 5 klokketure, således at alt personel fik lejlighed til at stige ned/op af havets dyb.

AMERIKANSK OFFICERSELEV I TORPEDOBÅDSESKADREN

Den 21 årige amerikanske officerselev fra Annapolis har i sommer i 5 uger som et led i sin uddannelse til søofficer besøgt Torpedobådskadren. Hver sommer bliver nogle amerikanske officerselever sendt på besøg i andre lande for at få et indtryk af disses søværn samt for at lære andre folk og kulturer at kende.

Timothy Nagle var meget imponeret af WILLEMOES-klassens formåen og af den høje vedligeholdelsesstandard i eskadren.

WILLEMOES-KLASSEN FULDTALLIG

Den 10. august indgik torpedobåden SUENSON i Flådens tal som den sidste af en serie på 10 torpedo- og missilbåde.

Alle ti er bygget på Frederikshavns Værft. De indvarslede en ny æra i søværnet med HARPOON-missilet.

Torpedobåden NORBY

Bådene er i øvrigt betydeligt større end søværnets hidtidige torpedobåde. Udover HARPOON-missilerne er armeringen 2 Tp-61 torpedoer og den helt nye 3" OTO MELARE kanon, en armering, der ville være en korvet værdig.

Bådene er alle navngivne efter søofficerer, der har gjort sig bemærket under kamp.

NATO FORACS

Undervandsbåden SPRINGEREN har som den første enhed fra 22.-24. august gennemgået kontrol på NATO FORACS (NATO Naval

Forces Sensor and Weapon Accuracy Check Sites), hvoraf det ene er placeret i Norge.

HERLUF TROLLE PÅ ØVELSE NORTHERN WEDDING

Den 31. august forlod HERLUF TROLLE Holmen for at deltage i øvelse NORTHERN WEDDING sammen med flådeenheder fra en række andre NATO-lande.

Øvelse NORTHERN WEDDING - NATOs hidtil største flådeøvelse i Atlanterhavet og nordeuropæiske farvande - startede for HERLUF TROLLEs vedkommende med patruljetjeneste i farvandet mellem Shetlandsøerne og Færøerne mod "fjendtlige" enheder. Det blev til

14 begivenhedsrige døgn med taktisk optræden i næsten alle nordeuropæiske farvandsafsnit fra Atlanterhavet syd for Island til farvandene omkring Færøerne, Shetlandsøerne og Orkneyøerne og videre mod øst til norske farvande, Skagerak og Nordsøen.

For at kunne holde søen i de 14 dage gennemførtes "Replenishment at Sea" (olieombordtagning til søs) med tyske tankskibe, sidste gang i Skagerak i læ for stormvejret, før afholdelse af vedligeholdelsesskydninger i åbent farvand, og før fregatten den 18. september satte kursen mod Skagen Rev fyrskib.

SEPTEMBER

SOVJETISK FLÅDEBESØG

Den stedfortrædende chef for de "baltiske styrker", vice-admiral I.M.Kapitanets, ankom den 1. september til Langelinie som kommanderende for en flådestyrke, bestående af en stor ubådsjager af KRIVAK-klassen (pnt 700) samt 2 små ubådsjagere af MIRKA-klassen (pnt 701 og 703), og indledte hermed det efterhånden traditionelle uofficielle sovjetiske flådebesøg.

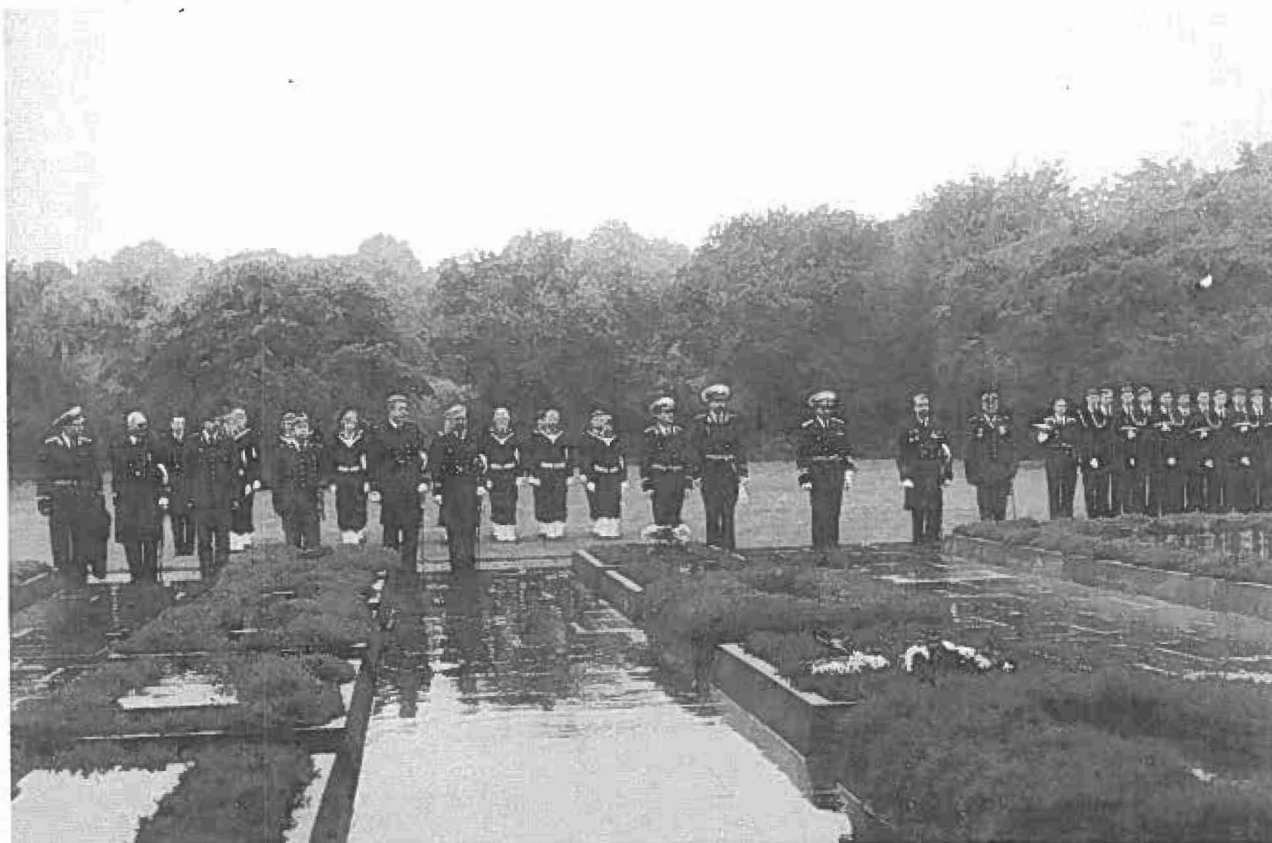

Admiral Kapitanets modtages af Chefen for Søværnet

Igennem adskillige år har danske skibe på ulige årstal aflagt besøg i Sovjetunionen, fortrinsvis Leningrad, og lige så ofte har USSR gengældt besøget året efter.

Fra såvel sovjetisk som dansk side har det været ønskeligt, at så mange som muligt af de besøgende orlogsgaster så så meget som muligt af den danske kulturarv, den danske industri og dansk dagligdag.

Programmet for besøget var derfor ganske omfattende, og derfor uden større mulighed for sporadisk ændring. Fra tidlig morgen til sen aften var op til 2/3 af de knapt 600 besøgende orlogsgaster og officerer underholdt med udflugter og besøg bl.a. til Kronborg, Carlsberg og Burmeister og Wain.

Kransenedlægning i Mindelunden

Hertil kommer de mere officielle begivenheder, hvoriblandt en kransenedlægning i Mindelunden i særlig grad skal bemærkes for den finfølelse og respekt, sovjetiske orlogsgaster udviste frihedskampens ofre.

DEN BRITISKE FORSVARSMINISTERS BESØG I DANMARK

Den britiske forsvarsminister Fred Mulley aflagde i dagene 14.-17. september besøg i Danmark hos forsvarsminister Poul Søgaard. I det meget omfattende program, der var blevet tilrettelagt, var inkluderet besøg ved søværnet den 15. september, hvorunder Fred Mulley bl.a. deltog i en demonstrationssejlad med torpedobådene SUENSON og SEHESTED i den nordlige del af Sundet.

UDSLUSNINGSØVELSE I KARLSKRONA

Udslusning fra
dykkertank

I perioden 4.-8. september blev den årlige udslusningsøvelse for undervandsbådsbesætninger afviklet i Karlskrona med deltagelse af personel fra Søværnets Frømandskorps samt besætningsmedlemmer fra Undervandsbådseskadren.

10 ÅRS INTERNATIONALT SAMARBEJDE OG FREMSKRIDT

For 10 år siden blev en fælles trussel mod deres flåder erkendt af adskillige NATO-nationer, såfremt disse skulle blive involveret i forsvaret af NATO-Alliancen. Derfor blev en aftale truffet om i fællesskab at udvikle og producere et avanceret skibsbaseret forsvarssystem benævnt SEA SPARROW. De deltagende nationer var foruden Danmark Belgien, Vesttyskland, Italien, Holland, Norge og USA.

Deltagere fra SEA SPARROW-mødet

I anledning af 10 års jubilæet har et uofficielt flådebesøg fundet sted 20.-24. september med deltagelse af SEA SPARROW-udrustede enheder fra Danmark, Norge og USA i forbindelse med afholdelsen af 28. møde i NATO SEA SPARROW Styringskomiteen.

NATO SEA SPARROW er et overflade-luftmålsmissilsystem installeret bl.a. i PEDER SKRAM-klassen og senere i NIELS JUEL-klassen.

Det første danske SEA SPARROW-skud

KORVETTEN NIELS JUEL

Den 17. februar ¹⁹⁷⁸ søsattes korvetten NIELS JUEL på Aalborg Værft. Kl. 1500 åbnede Chefen for Søværnets Materielkommando, kontreadmiral J.Petersen, for vandet ind til værftets tørdok, hvor korvetten var blevet samlet. Kl. 1535 flød korvetten for første gang på vandet.

Forinden havde deltagere og gæster været om bord på en omvisning i korvetten.

Den 26. september foretog Hendes Majestæt Dronningen på Aalborg Værft den officielle navngivning af korvetten, som er den første af de tre korvetter, som er under bygning til Flåden. Anskaffelsen af disse tre skibe er et led i det genopbygningsprogram for Flåden, som blev fastlagt i forsvarsforliget af 1973.

Korvetten NIELS JUEL har været på prøvetur de første dage i december og forventes at indgå i Flådens tal i 1980.

COMSTRIKEFLTLANT UOFFICIELLE BESØG I KØBENHAVN

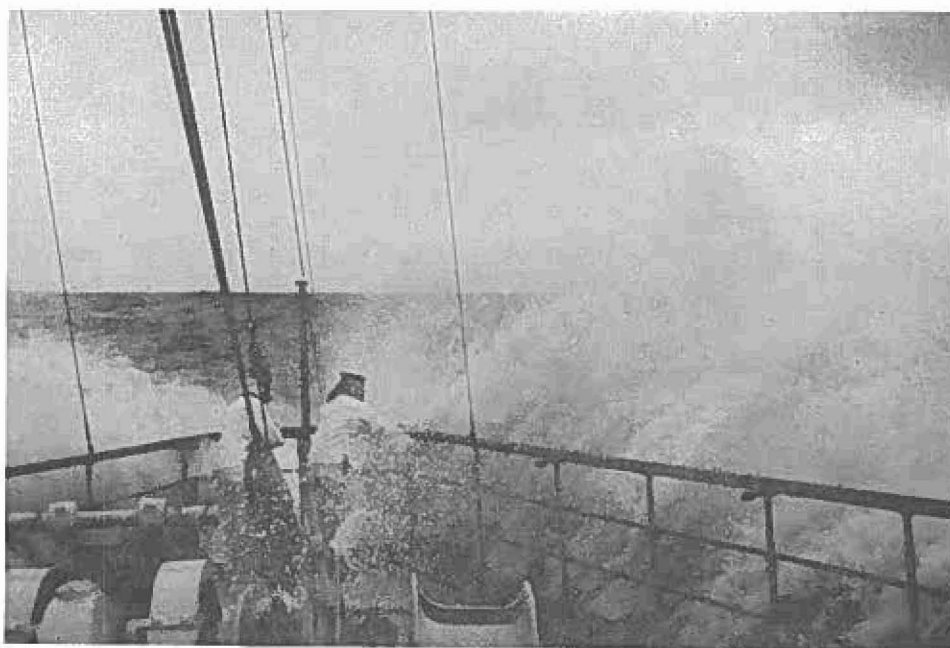
COMSTRIKEFLTLANT, Vice Admiral W.L.McDonald, har i dagene 29. september til 3. oktober om bord i USS MOUNT WHITNEY aflagt uofficielt besøg i København.

OKTOBER

DANNEBROGS TOGT

Kongeskibet DANNEBROG var i 1978 under kommando fra 10. april til 15. oktober.

Togtet forløb bl.a. med besejling af danske farvande med anløb af Helsingør, Rønne, Nykøbing Mors, Sønderborg, Frederikshavn, Århus og Aalborg. I sidstnævnte by navngav Majestæten korvetten NIELS JUEL.

På vej til Færøerne

Sommerens længste tur gik - efter formering af en kongedeling med skoleskibet FYEN - til Færøerne, hvor kongeskibet under det officielle besøg anløb en række havne.

Var sejladsen i det danske rige lang, blev udenlandstogterne til gengæld korte. De gik til Flensborg og Oslo. Besøget i Flensborg var det første danske regentbesøg i Sydslesvig i

over hundrede år. Det var uforglemmeligt at opleve den varme, hvormed Dronningen og Prinsen blev modtaget, ikke alene af det danske mindretal - men også af den tyske befolkning. I Oslo deltog Dronningen og prinserne i festlighederne ved Kong Olav's 75 års fødselsdag.

Som noget nyt blev kongeskibet - under kongefamiliens ferieophold i Frankrig - henlagt ved Flådestation Korsør. Dette gav en udmærket lejlighed til skibsvedligeholdelse såvel ved flådestationens som besætningens indsats. Endvidere blev der mulighed for afvikling af en stor del af de indtjente fridage.

SØVÆRNETS GENINDKALDELSER

I forbindelse med DANEX-øvelsen gennemførte søværnet sine årlige mønstringer af hjemsendt værnepligtigt personel. Fra 26. september til 5. oktober mønstredes således besætningerne til

Torpedobåden SØULVEN

bevogtningsfartøjerne ROTA, RAN, torpedobådene SØBJØRNEN og SØULVEN samt ministrygerne AARØSUND og GRØNSUND.

Som ved tidligere mønstringer var forløbet en kort introduktion afsluttet inden for de første 24 timer efter mødetidspunktet, hvorefter skibene under forlægning og under stigende sværhedsgrader afviklede øvelser, der som resultat havde deltagelse i en taktisk øvelse tilrettelagt for de egentlige operative skibe.

Sideløbende med mønstringerne i skibene genindkaldtes bevogtnings- og nærforsvarspersonel til Stevnsfort for genuddannelse og omskoling.

DANEX 78

Fredag den 13. oktober afsluttedes søværnets nationale samarbejdsøvelse, DANEX, med en parade på Holmen. Forinden var gået en periode med intensiv øvelsesaktivitet, hvori deltog de fleste af de udrustede enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren, Mineskibseskadren og Undervandsbådseskadren samt Søværnets Flyvetjeneste og marinedistrikterne. Øvelserne, som omfattede enkeltskibs- og flerskibs-våbentræning, procedureøvelser og mindre taktiske øvelser, var favoriseret af vejret, som sammen med en lav havarirate tillod en for årstiden meget høj gennemførelsesgrad. Når øvelserne måtte stoppes på grund af vejret, var det praktisk taget udelukkende på grund af hensynet til sikkerheden for den civile sø- og lufttrafik.

En weekend blev tilbragt i Oslo, hvor besætningerne havde lejlighed til at stifte bekendtskab med en storslået natur og et tilsvarende prisniveau.

PRISVÆRDIG INDSATS MED HELIKOPTER

Den 19. oktober sendte Chefen for Søværnet en anerkendelseskrivelse til kaptajnløjtnant RE NA V.Sørensen, Søværnets Flyvetjeneste, for hans prisværdige optræden med sit luftfartøj ved Færøerne i juni. Kaptajnløjtnanten, der var leder af helikoptergruppe VÆDDEREN, afhentede et besætningsmedlem fra det britiske skib FRV SCOTIA, der befandt sig nord for Færøerne. Vejrforholdene i området var meget vanskelige, og efter at have taget patienten om bord i helikopteren blev han fløjet til lægebehandling på Klaksvig sygehus.

Færøernes Kommando har fra det britiske skib FRV SCOTIA modtaget en erindringsgave, som vil få en passende placering ved Søværnets Flyvetjeneste til minde om en veludført redningsaktion.

NOVEMBER

STANAVFORLANT

Standing Naval Forces Atlantic aflagde besøg i Århus 2. til 6. november og i København 10. til 15. november. Mellem de

STANAVFORLANT ved Langelinie

to besøg afholdtes en mindre øvelse, og efter Københavns-opholdet fortsattes øvelsesvirksomheden med deltagelse af flådestyrker fra BALTAP-området.

STANAVFORLANT bestod af 8 destroyere/fregatter, 1 ubåd samt et tankskib repræsenterende Canada, Holland, England, Tyskland, Norge, USA og Danmark. Chefen for styrken var Commodore G.L. Edwards fra Canada.

OPERATIONS- OG VÅBENOFFICERSKURSUS

Det integrerede operations- og våbenofficerskursus, hvor en modulopbygning gør det muligt at undervise elever på operationsofficers- og våbenofficerskursus sammen i en del af kursusforløbet, blev i oktober påbegyndt i Frederikshavn. Kurset, der er det andet af slagsen, er baseret på erfaringerne fra det første kursus og har bl.a. til formål at uddanne eleverne til som chefens taktiske og våbenmæssige rådgiver i enhedens COMMAND-TEAM, samt at gøre dem ombyttelige under lavere beredskabsgrader.

DECEMBER

HANGARSKIBET ARK ROYAL

Den 4. december kom hangarskibet ARK ROYAL for sidste gang til sin hjembase Devonport. ARK ROYAL må vel efter sin succes TV-serie betegnes som det mest kendte krigsskib i verden.

Det nu pensionerede hangarskib er det 4., der bærer navnet. Nr. 1 blev bygget i 1587 og døbt ARK RALEGH. Skibet blev

overtaget fra Sir Walter Raleigh i 1608 og døbt ANNE ROYAL. Det gjorde sig bemærket i søslaget med den spanske armada i 1588 og senere ved Cadiz i 1596.

Nr. 2 i rækken var en Seaplane Carrier, der højste kommando i 1914. Skibet deltog ved Dardanellerne i 1915. I 1934 omdøbtes det til PEGASUS og udgik endelig af flådens tal i 1946.

Det 3. skib var en Aircraft Carrier, der højste kommando i 1937. Det deltog ved Narvik i 1940 og samme år i Middelhavet ved Kap Spartivinto. Denne ARK ROYAL deltog også i jagten på BISMARCK i 1941 og gjorde resten af året tjeneste mellem Gibraltar og Malta. Den tyske ubåd U-81 sænkede skibet ud for Gibraltar den 14. november 1941.

ARK ROYAL var den engelske flådes sidste egentlige hangarskib. Tilbage er nu HERMES med helikoptere, BULWARK i reserve også med helikoptere og endelig krydseren TIGER ombygget til helikopterplatform. To nye krydsere under bygning, INVINCIBLE og ILLUSTRIOUS, vil fremover supplere HERMES hvad angår maritime luftoperationer.

SILHOUETTAVLE FLÅDENS SKIBE

EGENTLIGE KRIGSSKIBE

FREGATTER

F 352 PEDER SKRAM

F 353 HERLUF TROLLE

KORVETTER

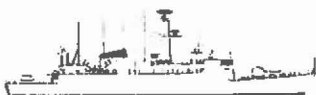
F 344 BELLONA

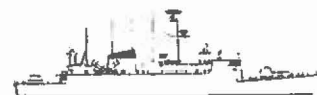
F 347 TRITON

F 354 NIELS JUEL

F 355 OLBERT FISCHER

F 356 PETER TORDENSKIOLD

BEVOGTINGSFARTØJER

P 530 DAPHNE

P 531 DRYADEN

P 533 HAVFRUEN

P 534 NAJADEN

P 535 NYMFEN

P 536 NEPTUN

P 537 RAN

P 538 ROTA

TORPEDOBÅDE

P 510 SØLØVEN

P 511 SØRIDDEREN

P 512 SØBJØRNE

P 513 SØHESTEN

P 514 SØHUNDEN

P 515 SØULVEN

P 540 BILLE

P 541 BREDAL

P 542 HAMMER

P 543 HUITFELDT

P 544 KRIEGER

P 545 NORBY

P 546 RODSTEEN

P 547 SEHESTED

P 548 SUENSON

P 549 WILLEMOES

UNDERVANDBÅDE

S 326 DELFINEN

S 327 SPÆKHUGGEREN

S 328 TUMLEREN

S 329 SPRINGEREN

S 320 NARHVALEN

S 321 NORDKAPEREN

MINELÆGGERE

N 80 FALSTER

N 81 FYEN

N 82 MOEN

N 83 SJÆLLAND

N 42 LANGELAND

N 43 LINDORMEN

N 44 LOSSEN

MINISTRYGERE

M 571 AARØSUND

M 572 ALSSUND

M 573 EGERNSUND

M 574 GRØNSUND

M 575 GULDBORGSUND

M 576 OMØSUND

M 577 ULVSUND

M 578 VILSUND

SKIBE TIL SÆRLIGE FORMÅL

INSPEKTIONSSKIBE

F 348 HVIDBJØRNEN

F 349 VÆDDEREN

F 350 INGOLF

F 351 FYLLA

F 340 BESKYTTEREN

KONGESKIB

A 540 DANNEBROG

ORLOGSKUTTERE

Y 300 BARSØ

Y 301 DREJØ

Y 302 ROMSØ

Y 303 SAMSO

Y 304 THURØ

Y 305 VEJRO

Y 306 FARØ

Y 307 LÆSO

Y 308 RØMØ

INSPEKTIONSKUTTERE

Y 384 MAAGEN

Y 385 MALLEMUKKEN

Y 386 AGDLEK

Y 387 AGPA

Y 388 TULUGAQ

BEVOGTINGSBÅDE

Y 375

BOTVED STOR

Y 376

Y 377

Y 378

BOTVED LILLE

Y 379

TANKFARTØJER

A 568 RIMFAXE

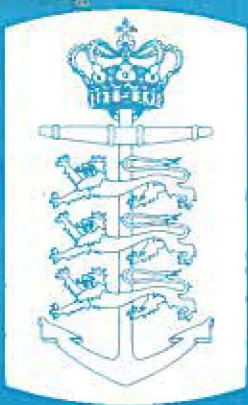

A 569 SKINFAXE

TRANSPORTFARTØJ

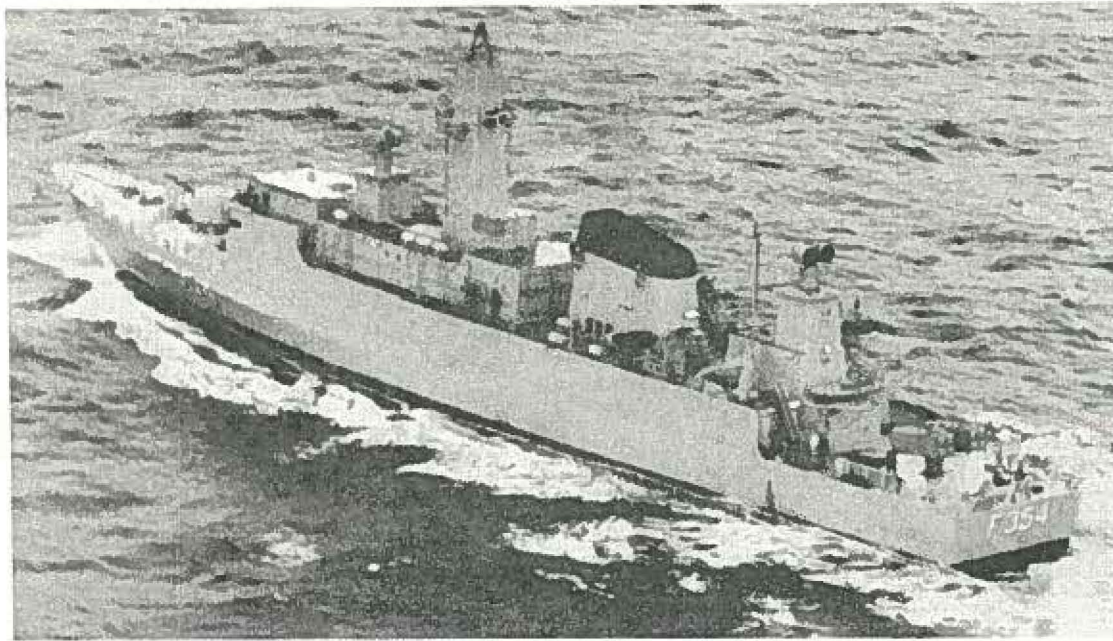

A 558 SLEIPNER

206

SØVÆRNS-ORIENTERING

NIELS JUEL afprøver sine gasturbiner.

NIELS JUEL afleveret til søværnet

Den 3. januar blev korvetten NIELS JUEL overdraget til søværnet fra Aalborg Værft efter i slutningen af 1978 at have gennemført i alt 3 afleveringssøprøver.

Søprøve I blev afholdt 27.-29. november, hvor specielt korvettens dieselmaskineri og manøvrekontrolsystem blev afprøvet.

Søprøve II blev gennemført 5.-7. december med det hovedformål at få afprøvet skibets gasturbineanlæg under alle farter. NIELS JUELS manøvreevne, sødygtighed og de opnåede farter syntes ved en foreløbig bedømmelse af prøveresultaterne at være meget tilfredsstillende.

Søprøve III fandt sted 14.-15. december. Denne sidste prøve var den egentlige afleveringsprøve, hvor bl.a. fartresultater,

manøvredygtighed m.m. blev detaljeret kontrolleret og registreret. Også denne gang var der stor tilfredshed med NIELS JUEL.

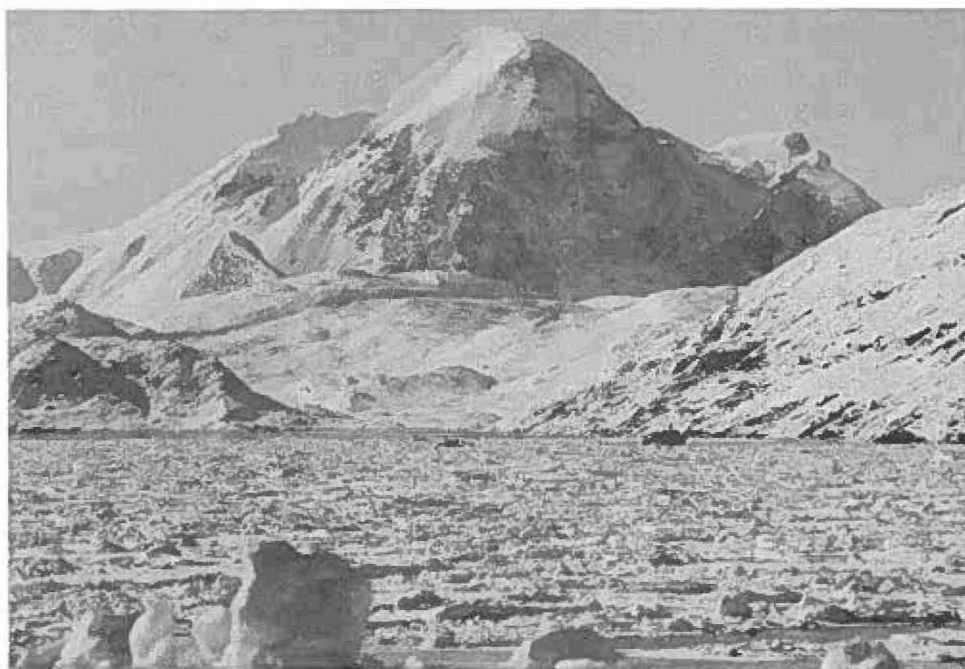
Den 3. januar blev der oprettet et nyt tjenestested, "Prøvesejladsbesætningen for NIELS JUEL", der er blevet underlagt Søværnets Materielkommando.

(SMK)

Grønlands Kommando

Ved Grønlands Kommando har 1978 været præget af forberedelserne til og gennemførelse af den planlagte nedlæggelse af Flådestation Grønvedal som tjenestested, samtidig med at dens funktioner skulle videreføres og integreres i Grønlands Kommando.

Forsvarets Bygningstjeneste har gennemført rutinemæssige vedligeholdelsesarbejder og bl.a. ved opførelse af en ny håndværkerbeboelse forberedt de sanerings- og moderniseringsarbejder, som skal udføres i 1979 og 1980.

BESKYTTEREN og AGPA forcerer isen i Arsuksfjorden.

Luftgruppen, inspektionsskibe og inspektionskuttere har været stærkt engagerede i overvågningen af det udvidede grønlandske fiskeriterritorium, hvor inspektionen har ændret karakter, således at simpel grænsekontrol ikke længere er tilstrækkelig, men må suppleres med hyppige kontrolbesøg i fiskefartøjerne.

Der var pr. 1. december 1978 observeret godt 120 ikke-grønlandske fiskefartøjer, og gennemsnitligt var der pr. måned 46 fremmede fartøjer på fiskeri i grønlandske farvande. Inspektionsskibe og -kuttere har foretaget over 70 visitationer eller kontrolbesøg i løbet af året, og luftgruppen har investigeret omkring 1500 fartøjer. Der er udenretslig - af skibsheferne - meddelt 2 advarsler og givet 2 bødeforlæg for ulovligt fiskeri m.v.

Tidligt på året oplevede Grønøedal det usædvanlige, at storisen trængte ind i Arsuk-fjorden og sammen med nyis delvis blokerede fjorden i nogle uger, således at der en overgang var frygt for, at årets første forsyningskib ikke skulle kunne nå ind til Grønøedal.

Grønlands Kommando har igen i 1978 kunnet glæde sig over hjemlige myndigheders interesse for virksomheden ved besøg af bl.a. Forsvarsministeren, grønlandsrådet, medlemmer af folketinget, Forsvarskommandoen og Forsvarsministeriet med de fremmede forsvarsattachéer.

(GLK)

Royal Navy bestiller ny ARK ROYAL

Ved søsætningen af HMS ILLUSTRIOUS den 1. december 1978 blev det bekendtgjort af den engelske forsvarsminister, at Royal Navy har skrevet kontrakt om bygningen af sin tredje anti-ubåds krydser, der vil få navnet ARK ROYAL og herved blive det femte skib med dette navn.

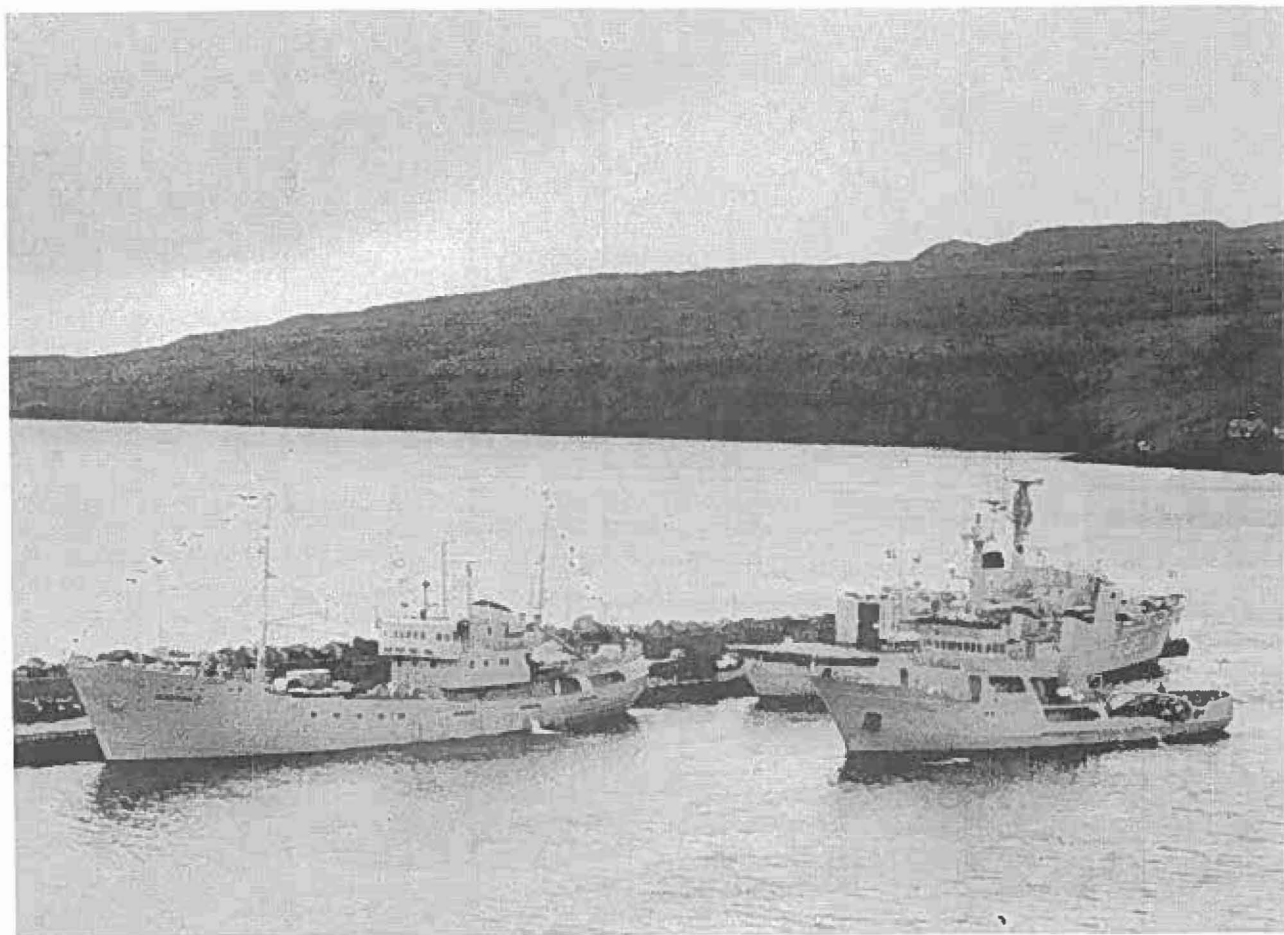
ARK ROYAL vil ligesom sine søsterskibe få til opgave at være hjørnesteinen i "ASW Task Groups", og denne klasses skibe er de største krigsskibe, som er blevet bygget til Royal Navy siden 1950'erne.

Anti-ubåds krydserne, som bliver fremdrevet af gasturbiner og har et displacement på 16.000 tons, er konstrueret således, at de kan operere Sea Harrier fly under anvendelse af "skihop metoden" samt Sea King ASW-helikoptere. Skibene bliver udstyret med SEA DART-missiler, det mest moderne kommunikations- og navigationsudstyr og "Command and Control" faciliteter.

(MST)

Nyt inspektionsskib til fiskeriinspektionen ved Færøerne

I slutningen af 1978 blev det veltjente færøske inspektionsskib DAGSSTJØRNAN afløst af den tidligere trawler FD 100 OLAVUR HALGI (ÓLAV DEN HELLIGE), der efter ombygning ved Svendborg Skibsværft under navnet OLAVUR HALGI indgik i Færøernes Lands-

OLAVUR HALGI, TJALDRID og INGOLF i Thorshavn.

styres Vagt- og Bjergningstjenestes inspektionsflåde. Skibet er bygget i Portugal i 1959 og er på 792 bruttoregister tons, længde 64 m, bredde 10 m, dybgang 4,5 m. Skibet er udrustet med 1 stk. 20 mm kanon på bakken, slæbeudstyr, svømmedykkerudstyr, hospital, ekstra brandslukningsudstyr og pumpemateriel.

(FRK)

HERLUF TROLLE i STANAVFORLANT

I perioden 12. oktober til 22. november 1978 deltog Flådens største orlogsskib, fregatten HERLUF TROLLE, i "Standing Naval Force Atlantic" (STANAVFORLANT), der er en multi-national eskadre bestående af destroyere og lignende skibe fra forskellige NATO-lande. Den permanente flådestyrke, hvis oprettelse blev

STANAVFORLANT i formation.

godkendt på et ministermøde i NATO-Rådet i 1967, ledes af chefen for flådestyrkerne i Atlanten (SACLANT), medens chefen for de østatlantiske flådestyrker (CINCEASTLANT) har fået tildelt ansvaret for eskadrens administration.

Formålet med STANAVFORLANT er at kunne demonstrere den solidaritet og fælles forsvarsvilje på det sømilitære område, som

i en krisesituation skal søge at afholde en potentiel modstander fra at virkeliggøre en angrebstrussel.

STANAVFORLANT søger derfor gennem intens øvelsesaktivitet at forbedre det multinationale flådesamarbejde således, at styrken kan optræde som en effektiv og samarbejdet enhed, der hurtigt vil være i stand til at være til stede i truede områder, såfremt en krisesituation skulle opstå.

I de 40 dage, HERLUF TROLLE sejlede under NATO-flaget sammen med 7 andre NATO-nationers destroyere og fregatter, udsejlede fregatten ca. 14.000 sømil og gennemførte "Refueling" fra flådetankskib 13 gange under gang i både nat- og dagtimer. Deltagelsen i STANAVFORLANT var en enestående og hektisk oplevelse for alle om bord. Aktiviteten var vedvarende intens og drevet af en professionel, men venlig konkurrence mellem nationerne i bestræbelserne for at kunne optræde som en samarbejdet og effektiv enhed. Udfordringerne var mangeartede og store, og de indbar muligheder for med en international målestok at måle besætningens vidén og kunnen, samt ikke mindst fregattens materielle niveau efter ombygning og omarmering med bl.a. HARPOON- og SEA SPARROW-missilsystemer. De opnåede resultater og den nøgterne anerkendelse fra STANAVFORLANT har bidraget til at styrke besætningens selvtillid og tiltro til fregattens moderne og effektive våben- og sensorsystemer.

Et omfattende udvekslingsprogram for besætningsmedlemmer af alle grader - benævnt "Cross-pollination" - mellem skibene bidrog tillige til at styrke samarbejdet og forståelsen nationerne imellem og dannede grundlag for mange venskaber.

STANAVFORLANTs deltagelse i den af Chefen for Fregateskadren ledede øvelse YELLOW BIRD, der tidligere er blevet omtalt i Søværns-Orientering, var set med danske øjne særdeles betydningsfuld, idet den atter demonstrerede de særdeles komplekse og "stressende" konditioner og situationer, en flådestyrke stilles over for under sømilitære operationer i danske farvande på grund af farvandsgeografiens beskaffenhed og truslens specielle karakter.

Chefen for Forsvarsstaben, generalløjtnant G.K.Kristensen, aflagde i denne periode besøg i HERLUF TROLLE og overværede herfra en taktisk øvelse, en ubådsøvelse og en luftforsvarsøvelse, samt en "Refueling" under gang.

Under HERLUF TROLLEs deltagelse i STANAVFORLANT aflagde styrken rutinemæssige og uofficielle besøg i Rotterdam, Århus, København og Kiel og blev alle steder modtaget med en enestående gæstfrihed af civile og militære myndigheder m.m. Under alle besøg var arrangeret aktiviteter af både kulturel, festlig og sportslig art, og i alle byer med undtagelse af København, hvor medierne ikke orienterede om STANAVFORLANT-besøget, udviste offentligheden stor og positiv interesse for styrken. Under offentligt besøg om bord i Århus besøgte således mere end 17.000 mennesker STANAVFORLANT-enhederne.

HERLUF TROLLEs deltagelse i STANAVFORLANT begyndte en tidlig morgen på havet nordvest for Skotland, og besætningen følte sig hurtigt som medlem af en betydningsfuld "NATO-familie". Det var derfor med nogen vemod, at fregatten tog en festlig afsked med STANAVFORLANT ved en "SAIL-PAST" efter afgang fra Kiel den 22. november 1978. De 40 dage i STANAVFORLANT havde demonstreret for de andre nationers deltagere og fregattens besætning, at Danmark fortsat kan og vil yde sit bidrag til det fælles forsvaret for fred og sikkerhed.

(HRTR)

Indland kort

Uniformsudvalget har meddelt, at den såkaldte "Woolie Pulle" (sweater med skulderdistinktioner) er godkendt til brug i søværnet. Den originale model forhandles endnu ikke fra beklædningsudsalget, men den britiske udgave er approberet.

1. marts starter forsvaret en undervisning af ca. 3000 medarbejdere, der skal betjene det nye EDB-system MILLAG.

MILLAG - militær lagerstyring - introduceres ved en film, der i øjeblikket optages af Hjemmeværnets Filmafdeling, hvor søværnet præger manuskriptsiden.

Forsvarsminister Poul Søgård besøger den 17. januar Søværnets Officersskole for at få et nøjere kendskab til officersuddannelsen i søværnet.

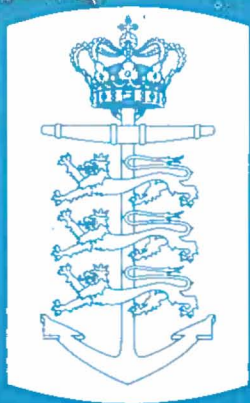
Udland kort

Royal Navy har indført messeuniform for sine officerer fra Women's Royal Naval Service. Denne uniform vil også kunne bæres af kvindelige læger, tandlæger og konstruktører og består af en lang nederdel, en taljelang bolerojakke samt en hvid skjortebluse med kinaflip eller flip, således som danske kvindelige marinere bruger det.

Det svenske skoleskib ÄLVSNABBEN har i forbindelse med sit vintertogt fejret nytår i Rio de Janeiro. Togtet tog sin begyndelse fra Sverige den 6. november 1978 og afsluttes først i Aberdeen den 16. marts, hvorefter turen går til svensk havn. Herudover vil ÄLVSNABBEN på sit 4½ måned lange togt have besøgt Palermo, Malaga, Isla Abrolhos i Brasilien, Trinidad, Venezuela, Puerto Rico, Savannah, Madeira og Isle of Skye.

Den tredje af Royal Navy's nye BROADSWORD-klasse fregatter HMS BRILLIANT blev søsat den 15. december 1978. Skibet er armeret med SEAWOLF- og EXOCET-missiler, 2 stk. 40 mm kanoner, 6 torpedorør samt en LYNX-helikopter. HMS BRILLIANT har en besætning på 249 mand, er 131 m lang, 14,75 m bred og er på 3.556 tons.

Thøstrup

Nr. 3/79
19 JAN 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

HMS THORNHAM

Flådebesøg i 1978

Ved årets udgang opgjorde Flådestation København antallet af flådebesøg i flådestationens forsyningsområde til 27, fordelt på 121 skibe med en samlet besætning på 16.362 mand.

Flådebesøgene startede den 3. marts og sluttede den 11. december, så nogen egentlig sæson er der ikke tale om.

Hvis nogen af flådebesøgene skal fremhæves, bør det nok nævnes, at den britiske minestryger HMS THORNHAM besøgte Roskilde i perioden 29. juni til 3. juli. Det var første gang, byen

havde besøg af et udenlandsk krigsskib, siden vikingskibene blev sænket som en spærring i Peberrenden. Takket være byens særdeles positive indstilling blev besøget en stor succes.

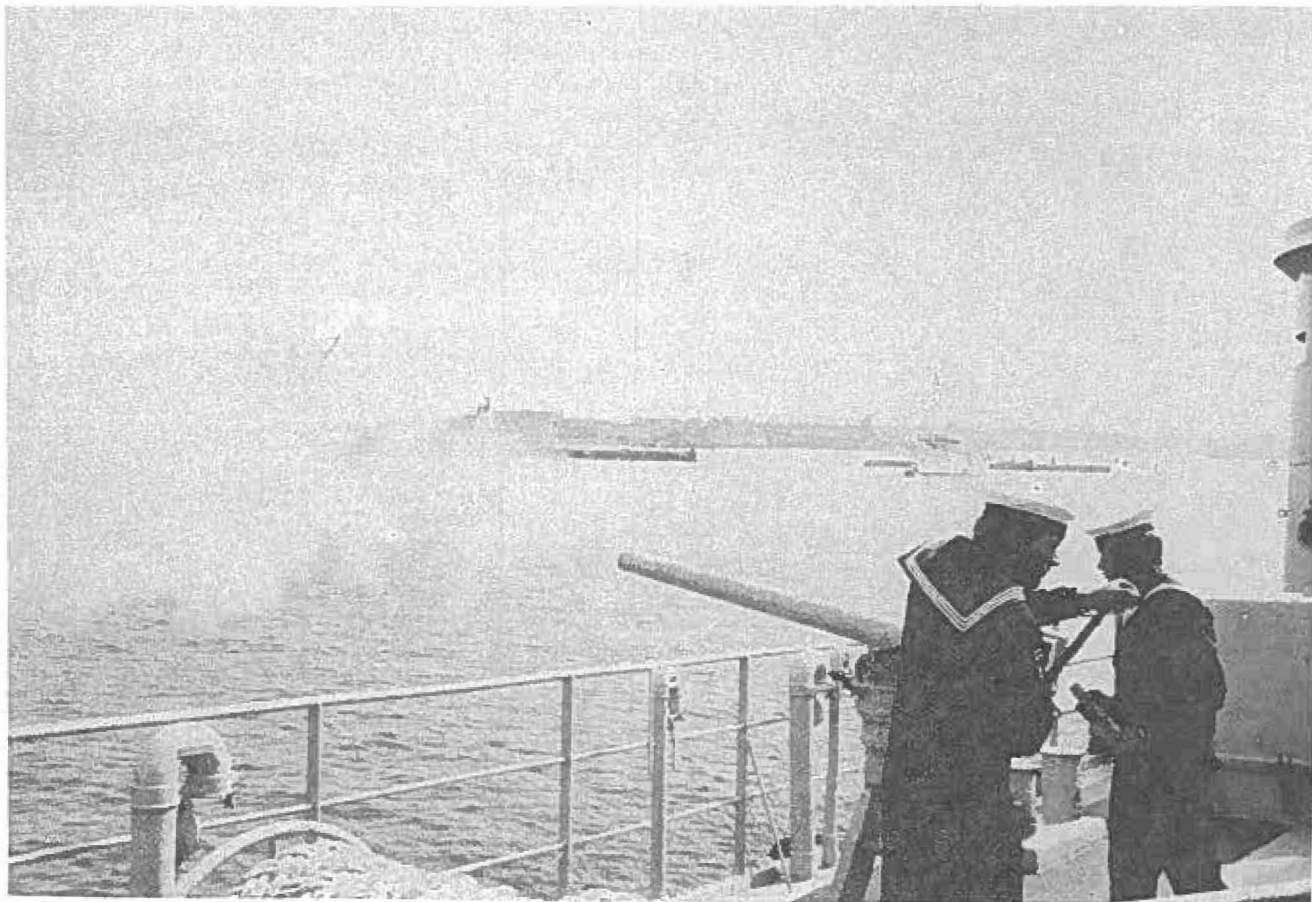
Til slut skal nævnes, at 3 enheder fra Polen aflagde uofficielt flådebesøg i august. Det sidste polske flådebesøg fandt sted i maj 1966.

(FLS KBH)

Skoleskibet i tal 1978

Som skoleskib afløste Minelæggeren FYEN den 19. april Minelæggeren MØEN.

Skoleskibet har i 1978 tilbagelagt 23.650 sømil og anvendt hertil 2250 timer.

Skoleskibets salut for Kongeskibet

Eleverne, som skoleskibet har haft til uddannelse gennem året, omfattede 28 kadetter, 11 sergenter, 29 sergenter SØ, 71 værnepligtige SØ, 147 konstabelelever samt endelig 33 erhvervspraktikanter.

I udlandet har skoleskibet aflagt besøg i Rotterdam, Stockholm, Lysekil, Dublin, London og Bergen i nævnte rækkefølge.

Endvidere indgik FYEN i Kongedelingen i forbindelse med Kongeskibets togt til Færøerne i juni.

Også ceremoniel har været øvet og udført under togterne. Skoleskibet har således afgivet 235 salutskud i 1978.

(FYEN)

Vinteren på Holmen

Den 5. januar var isen visse steder i Flådestation Københavns havn op til 30 cm tyk.

Fregatløbet

Færgefarten til og fra Holmen kunne kun opretholdes ved hjælp af assistance fra De Forenede Bogserselskaber, hvis slæbebåd ALERT morgen og aften brød for færgefarten mellem Toldboden og Elefanten.

(FLS KBH)

Ekstraordinært møde i Søværnets Samarbejdsudvalg - områdeudvalget

Den 15. december afholdtes under Chefen for Søværnets formandskab et ekstraordinært møde i Søværnets Samarbejdsudvalg.

Fra mødets drøftelser kan nævnes, at områdeudvalget blev orienteret om, at Marinestaben havde truffet beslutning om nedsettelse af en arbejdsgruppe, der skulle se nærmere på problemerne omkring fastholdelse af stampersonel i telespecialet. Det blev oplyst, at det af arbejdsgruppens kommissorium ville fremgå, at den skulle fremsætte forslag til forholdsregler, der såvel på kort som på lang sigt kunne bedre fastholdelsen af personel i nævnte speciale. I arbejdsgruppen vil indgå repræsentanter for specialtjenesteinspektørerne, Søværnets operative Kommando, Søværnets Materielkommando, Forsvarsstaben og Marinestaben samt efter behov repræsentanter for vedkommende personel. I tilknytning hertil gav næstformanden, seniorsergent B.Johansen, positivt udtryk for CS medvirken til arbejdet.

Det blev endvidere oplyst, at Marinestaben havde færdigbehandlet en bestemmelse vedrørende friheder for tjeneste udført på normalt arbejdsfri dage af personel til pligtig tjeneste samt konstabelelever, og at bestemmelsen påtænkte udsendt 5. januar 1979.

I fortsættelse af drøftelserne på mødet den 8. november 1978 vedrørende placering af søværnets enheder blev det oplyst, at inspektionsskibe og -kuttere ville blive placeret i Frederikshavn og minestrygere, kabelminelæggere samt bevogtningsfartøjer i Korsør. I fortsættelse heraf oplystes, at alt nyansat personel pr. 1. januar 1979 til inspektionsskibstjenesten ville få tildelt fast tjenestested i Frederikshavn.

Endelig drøftede områdeudvalget en udtalelse fra CS Søværnets 5. ordinære årsmøde vedrørende arbejdsbeklædningen i søværnet. Det fremgik af formandens konklusion af drøftelserne, at der i Søværnets Uniformsudvalg var udarbejdet forslag til modificering af den eksisterende arbejdsbeklædning, og at der tilbageskød udformning af et direktiv for fremstillingen, som kunne sikre, at hver mand fik en arbejdsbeklædning, der passede ham.

Formanden udtalte til slut, at 1978 især havde været kendetegnet ved, at områdeudvalget havde fået en ny forretningsorden

og en lidt ændret sammensætning. Hermed var der skabt en ramme om samarbejdet i søværnet, der åbnede muligheder for en større aktivitet og en mere meningsfyldt virksomhed.

(MST)

Indland kort

Den 2. oktober afgik admiral I.Kidd fra NATO-stillingen som Supreme Allied Commander Atlantic - og blev afløst af den amerikanske admiral Harry D.Train II.

Admiral Harry D.Train II aflagde besøg i Forsvarskommandoen hos Forsvarschefen den 15. januar. Besøget er et led i en rundrejse til NATO-landene, i denne omgang de nordlige.

Forsvarsministeriet har inviteret de udenlandske forsvarsattachéer i Danmark på en orienteringsrejse til enkelte tjenestesteder i såvel Civilforsvaret som Forsvaret.

For søværnets vedkommende aflægges besøg på Marinestation Sjællands Odde og det derværende artillerikursus.

Chefen for Søværnet vil inspicere Inspektionsskibet INGOLF den 26. januar. Søværnets Materielkommando og specialskolerne vil deltage i inspektionen, der finder sted umiddelbart før skibet forlægger til Grønland på 2½ måneds togt.

Søværnets Våbeninspektør har til hensigt i den nærmeste tid at gennemføre faglige inspektioner specielt ved marinestationerne og med det primære formål at orientere sig om bevogtning og nærforsvarsforhold.

Den 4. januar blev den ved Svendborg Værft nybyggede inspektionsskutter navngivet af Ministeren for Grønland, Jørgen Peder Hansen, som udtalte: "Hendes Majestæt Dronningen har resolveret, at dette skib skal bære navnet TULUGAQ. Held og lykke følge skibet på dets færd".

TULUGAQ er den grønlandske betegnelse for RAVN.

Modtagelseskommissionen for Kabelminelæggere af LINDORMEN-klassen har holdt sit afsluttende møde, og Kommissionens rapport er nu under renskrivning og klargøring til underskrift og fremsendelse.

Udland kort

Den sovjetiske flådes øverstkommanderende, admiral S.G. Gorsjkov, har i bogen Statens Sømagt givet udtryk for, at havet er ingenmandsland, hvorfor flåden er mere anvendelig end andre grene af de væbnede styrker til at opnå politiske mål i fredstid. Han fortsætter, at den nutidige sovjetiske flåde kan ikke blot indsættes i en atomkrig, men også i en konventionel krig, i begrænsede engagementer i den tredje verden, og i fredstid være en støtte for det sovjetiske diplomati.

I juli 1978 løb første skib i en ny serie israelsk patruljebåd af stablen.

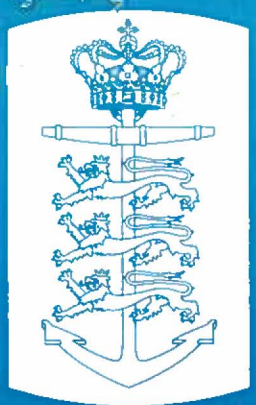
Det drejer sig om NITZHON, der i forhold til RESHEF-klassen er knap 4 meter længere. Med en topfart på 36 knob er den også 4 knob hurtigere. Skibet er i øvrigt det første israelsk byggede krigsskib.

Sjøfartsverket, der nærmest er den svenske pendent til Farvandsdirektoratet, har for nylig rapporteret til den svenske regering, at en undersøgelse af bemanningen af svenske isbrydere og søopmålingsfartøjer peger på fortsat sømilitær bemanning, dette på trods af stor arbejdsløshed inden for området. Enkelte stillinger i disse skibe kan dog med fordel besættes med civilt personel.

Rapporten antages at ville stoppe en årelang strid om bemandingsformen.

Thøstrup

206

SØVÆRNS- ORIENTERING

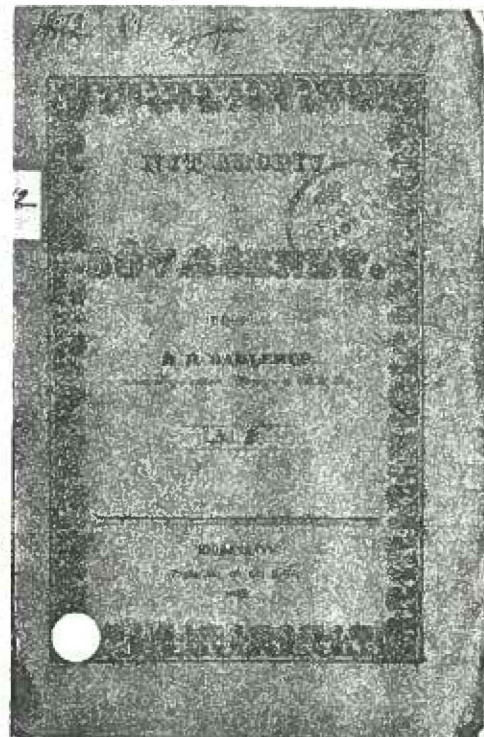
Søe-Lieutenant-Selskabets
bomærke

Tidsskrift for Søvæsen 1826 - 1979

Den 150. årgang af det af Søe-Lieutenant-Selskabet udgivne Tidsskrift for Søvæsen indledes med udsendelse af årets første hefte den 29. januar 1979. Tidsskriftets første årgang indledtes i efteråret 1826 som et af verdens første sømilitære tidsskrifter, da 2 unge søofficerer, kaptejnerne Peter Urban Bruun (1785-1833) og Louis de Coninck (1788-1840) udsendte det første hefte. Enkelte år (1833 og 1866) mangler, dette er årsagen til, at den 150. årgang udsendes i år.

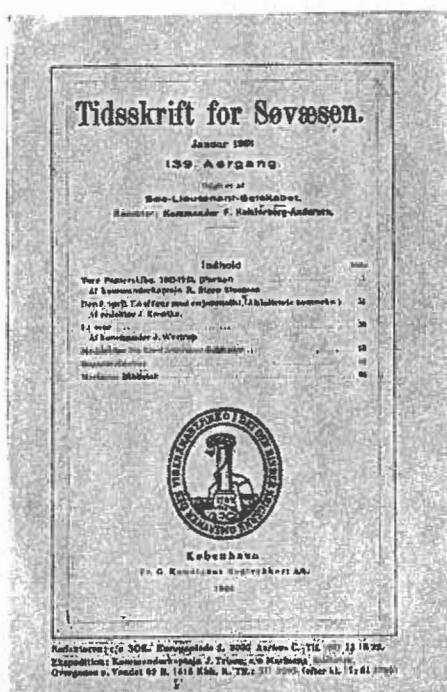
Forside 1826

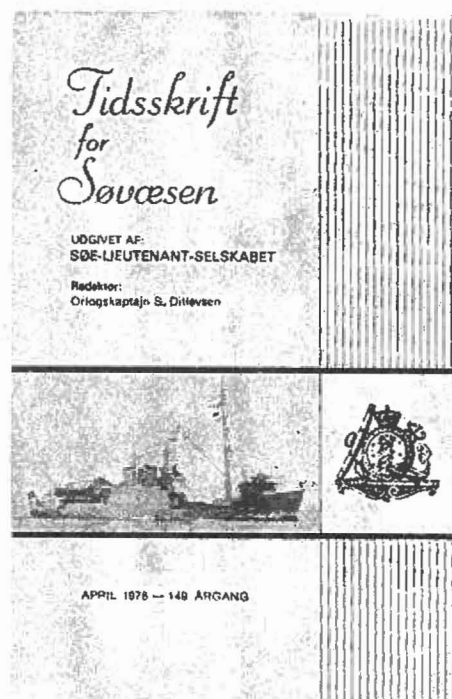
Forside 1842

De første år benævnedes tidsskriftet "Archiv for Søværnet", i 1842 ændredes navnet til "Nyt Archiv for Søværnet" og i 1856 til det nuværende "Tidsskrift for Søværnet". Indtil 1856 blev tidsskriftet udgivet privat og derefter overtaget af Søe-Lieutenant-Selskabet.

Søe-Lieutenant-Selskabet oprettedes i 1784 af en kreds af yngre søofficerer, og medlemskredsen tæller i dag officerer i søværnet af A-linien. En stor del af selskabets virksomhed dengang bestod i udfærdigelse af afhandlinger om maritime emner, og dette har stedse været grundlaget for tidsskriftets virksomhed.

Forside 1968

Forside 1978

Offentliggørelse af afhandlinger nødvendiggjordes af manglen på lærebøger. I dag er dette naturligvis ikke et problem. Hovedformålet med selskabets tidsskrift er imidlertid i dag det samme som dengang at offentliggøre selskabets arbejder.

Dette betyder, at tidsskriftet registrerer søværnets virksomhed år for år, som den opfattes af selskabets medlemmer. Ved siden af dette registreres væsentlige hændelser i søværnet ved dels at offentliggøre en årlig liste over Flådens skibe, dels ved at medlemmerne offentliggør artikler om begivenheder af nutidshistorisk interesse. Dette kan strække sig fra artikler om nyt materiel i ind- og udland, operationer og strategi til boganmeldelser og nekrologer. For forskere i Danmarks maritime historie udgør tidsskriftets 152 år et uvurderligt kildemateriale.

Tidsskriftet udsendes i et yderst beskedent oplag uden økonomisk vinding, og udstyret er lige så beskedent. Ved produktionen har selskabets medlemmer altid først og fremmest fastholdt, at kvaliteten i tryk og indbinding skulle bibeholdes, således at tidsskriftet altid kan samles i indbundne årgange uden karakter af enkelthefter.

Ved udgivelsen af det første hefte den 29. januar på en af søværnets mærkedage markeres jubilæumsårgangen med en redegørelse for tidsskriftets historie ved Chefen for Søværnet. Foruden denne artikel indeholder heftet den sædvanlige årlige liste over Flådens skibe, en historisk redegørelse for orlogsgasternes bevæbning, en teknisk skildring af et NATO-projekt og en længere nekrolog. Denne samling af artikler illustrerer et repræsentativt tværsnit af tidsskriftets artikler.

Kun få komplette indbundne serier af tidsskriftet findes i dag, men interesserede kan finde et komplet sæt på Marinens Bibliotek.

(MST)

Fiskeriinspektion ved Bornholm

Søværnet har forårsaget af en regeringsbeslutning gennemført en intensiveret fiskeriinspektion i Østersøen ved Bornholm i sidste halvdel af 1978. Fiskeriinspektionen blev fastlagt efter samråd med Udenrigs- og Fiskeriministeriet.

Inspektionen har været udført som en kontrol med formålet at konstatere, hvilke nationer der fisker på felterne, og hvor mange kuttere der driver fiskeri i området. Farvandet er opdelt i forskellige zoner, inden for hvilke det tillades bestemte nationer at opholde sig og drive fiskeri. Af særlig interesse er et område, hvor polsk og dansk fiskerigrænsedragning overlapper hinanden.

Fiskeriinspektionen har normalt været udført af et bevogtningsfartøj af DAPHNE-klassen. I sidste halvår af 1978 har de forskellige bevogtningsfartøjer, der har deltaget i inspektionen på tørn, afvist 8 polske fiskefartøjer, medens enkelte ankerligere har fået tilladelse til at ligge i læ for dårligt vejr.

Også fra Østmagtside synes en kontrol af fiskeriområderne ved Bornholm at have fundet sted, idet tilstedeværelsen af de to civilprægede polske skibe ROSOMAK og TUMAK er konstateret.

De indhøstede erfaringer med anvendelsen af bevogtningsfartøjer i rollen som fiskeriinspektionsskibe viser, at formålet med denne ekstraordinære indsats fra søværnet er opnået, hvilket ikke mindst kan tilskrives besætningernes store indsats. Det må dog tilføjes, at vejrforholdene ofte er barske for de små enheder af DAPHNE-klassen.

Fra 15. juni 1978 til 1. december 1978 observerede bevogtningsfartøjerne i alt 647 polske fiskefartøjer, 53 vesttyske, 2 svenske og 818 danske. Fiskeriinspektionen udsejlede i samme periode 11.535 sømil.

Mod årets slutning er observeret en aktivitetsændring, der må tilskrives en kombination af udfyldte fiskekvoter og usædvanlig dårligt vejr.

(FGD-5/MST)

Ændret ledelse i Royal Navy

Admiral Sir Terence Lewin afløser den 1. september Marshal of the Royal Air Force Sir Neil Cameron som forsvarschef i England. Admiralen bliver således medlem af det engelske forsvarsråd og formand for Chief of Staff Committee i NATO.

Admiralens afløser som chef for flåden bliver Admiral Sir Henry Leach, der med dette bliver First Sea Lord og medlem af forsvarsrådet.

Vice Admiral J.H.F.Eberle bliver admiral og chef for den operative del af flåden - CINCFLEET - chef for NATOs østlige atlantiske område - CINCEASTLANT - samt chef for Kanal-området - CINCPAC.

Admiral Lewin startede i den engelske flåde i 1939. Under den 2. verdenskrig gjorde admiralen tjeneste i slagskibet VALIANT såvel i hjemlige farvande som Middelhavet. Fra 1942 til slutningen af krigen sejlede admiralen i destroyere i konvojtjeneste såvel til Malta som til Murmansk.

Efter krigen havde han en afvekslende tjeneste med ganske mange udkommandoer til søs, herunder chef for Dartmouth Training Squadron og senere hangarskibet HERMES.

Admiral Sir Henry Leach startede i den engelske flåde i 1937 som 13 årig kadet. Deltagelse i 2. verdenskrig fandt sted om bord i krydseren MAURITIUS i det sydlige Atlanterhav og det fjerne Østen. De to sidste år af krigen var han om bord i slagskibet DUKE OF YORK.

Efter krigen specialiserede han sig i artilleri og havde en afvekslende tjeneste bl.a. som chef for destroyere i Middelhavet og senere som chef for kommandoskibet ALBION.

Vice Admiral Eberle kom i flåden i 1940. Under Korea-krigen var han artilleriofficer i krydseren BELFAST. Senere søtjeneste omfattede bl.a. chef for assault skibet INTREPID. Fra 1974 til 1975 var han Flag Officer Sea Training.

Som CHINCCHAN bliver han den første, der har gennemgået NATO Defence College i Rom.

(MST)

Indland kort

Marineforeningens Københavnsafdelings medlemmer besøgte torsdag den 18. januar Forsvarskommandoen, hvor der var rundvisning og orientering ved officerer fra Marinestaben og Forsvarstabens Operationsafdeling. Blandt deltagerne var også veteraner fra 1. verdenskrig, så det var en aldeles udbytterig og interessant aften for både gæsterne og værterne, som var Kvindelige Marinere fra Forsvarskommandoen/Marinestaben.

Den norske forsvarsminister besøgte Danmark i dagene 23. til 25. januar for bl.a. at blive orienteret om forsvarsproblemer i forbindelse med Østersøen.

Minedepot Grelshede havde i oktober kvartal 1978 i alt 65 udrykninger, hvoraf de 52 var efter farlige genstande.

Minedepot Dråby havde i samme kvartal 32 udrykninger bl.a. foranlediget af mortargranater og håndvåbenammunition.

Søværnets Konstabelskole havde som fast personel den 31. december 1978 28 officerer, 29 fra stampersonel og mekanikergruppen, 5 menige og 35 civile.

Elevantallet svingede gennem 1978 mellem 285 og 385 pr.dag. Med 248 uddannelsesdage produceredes 82.893 manddage i 1978.

Udland kort

Det engelske bådebyggerfirma Watercraft har sammen med Redifon Simulation bygget et 14 meter langt træningsfartøj.

Skroget er af glasfiber og opfylder Lloyds krav til et tungt arbejdsfartøj.

Fartøjet er på 20 tons, har en fart på 12 knob og en aktionsradius på ca. 600 sømil. Udstyret omfatter en Decca stabiliseret radar med to displays, Sirius gyro med tre repeatere, Decca Navigator Mk 21 med track plotter, Loran C, ekkolod, doppler log, single side band sender og modtager samt VHF radiotelefon. Om bord findes et klasse"værelse", hvor radar simulation kan udføres.

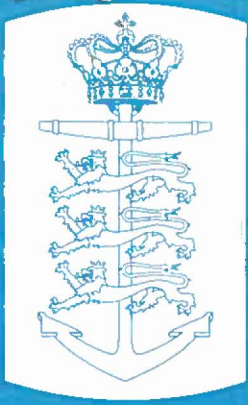
Thyssen Nordseewerke i Vesttyskland fejrede 75 års jubilæum i oktober sidste år.

Før 2. verdenskrig var værftet udpræget civilt, hvilket imidlertid ændredes under krigen med bygningen af 30 ubåde af typen VII C. I tiden 1960 til 1967 byggede værftet 15 type 207 ubåde til Norge og i tiden 1970 til 1975 10 type 206 ubåde til den tyske flåde. For tiden indeholder værftets ordrebog den ene af i alt 6 F-122 fregatter til den vesttyske flåde.

Det er lykkedes for Karlskronaverket i Sverige at sikre en ordre på 100 millioner svenske kroner bestående i levering af to modificerede SPICA-klasse patruljebåde til Trinidad og Tobago. Tidligere har Malaysia bestilt 4 SPICA-klasse patruljebåde.

Det Baltiske Rederi er et af Sovjetunionens største redereier. Godsomsætningen var i 1977 omkring 8,5 mio.tons, hvoraf en væsentlig del gik med Ro/Ro skibe og containerskibe. Østersøfarten er af stor betydning for Sovjetunionens samhandel i almindelighed. Handlen internt i Østersø-området svarede alene i første halvdel af 1978 til en værdi af knapt 10 milliarder rubler.

Thostrup

S 206

SØVÆRNS-ORIENTERING

IVAN ROGOV

IVAN ROGOV

Grundlaget for søtransport af sovjetiske landgangstropper er blevet udbygget ved den sovjetiske flådes overtagelse af nybygningen IVAN ROGOV, der observeredes første gang i efteråret 1978 i Østersøen.

Det antages, at skibet er forløberen for en serie af skibe på størrelse med den engelske FEARLESS- og den amerikanske AUSTIN-klasse og hermed betragetligt større end Sovjets hidtidige største, nemlig ROPUCHA-klassen.

IVAN ROGOV er 158 m lang og har et displacement på ca. 13000 tons.

Ulig sine engelske og amerikanske kolleger har IVAN ROGOV bovporte indbygget i den slanke stævn - foruden den normale agterport. Disse porte fortsætter under vandlinien og må antages at skulle muliggøre landing af kampvogne og andre køretøjer snarere end at være et nødvendigt led i Ro/Ro-princippet. Imidlertid er IVAN ROGOVs størrelse sådan, at normal landing på strandbredden ikke kan komme på tale, hvorfor omtalte køretøjer må være amfibier.

2 helikopterlandingsdæk hver med sit eget flyvekontrolcenter er placeret med det ene på fordækket og det andet som normalt agter. Agterlandingsdækket er i forbindelse med en hangar. Forenden af overbygningen, der vender ud mod det forreste helikopterlandingsdæk, er forsynet med en centralt placeret dør, der er ca. 3 dæk høj.

Skibet vurderes med dieselfremdrivning at kunne sejle ca. 20 knob.

Som sædvanlig, når det drejer sig om sovjetiske skibe, er våbenudrustningen betragtelig og inkluderer bl.a. et dobbelt SA-N-4 luftmålsmissilsystem placeret i den agterste del af overbygningen, en dobbelt 76 mm kanon på fordækket, 4 dobbelte 30 mm automatiske kanoner placeret i nærheden af broen og en stor raketaffutage muligvis beregnet til kystbombardement.

Skibe af denne type er velegnede til at operere globalt med anvendelse af landgangsfartøjer, luftpuddefartøjer, helikoptere, kampvogne og pansrede mandskabsvogne og understreger det sovjetiske ønske om en militær tilstedeværelse rundt om i verden.

(MST)

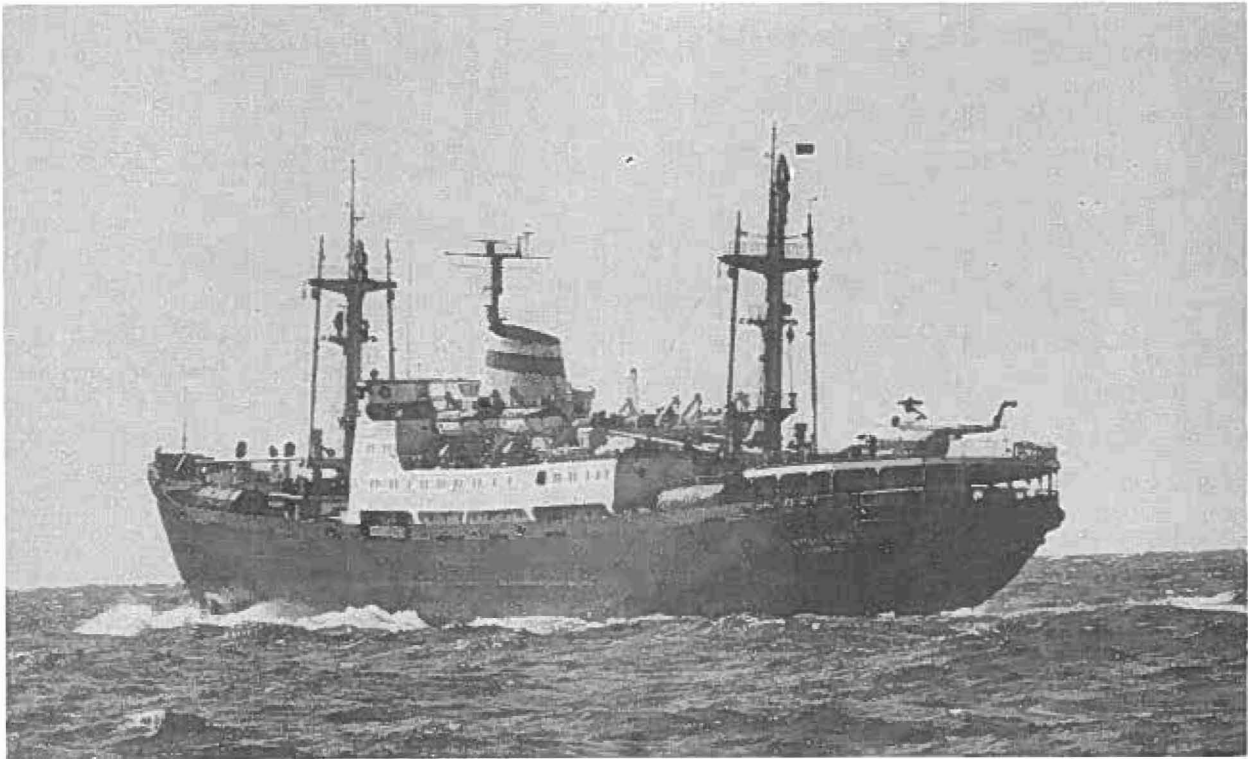
Sovjets handelsflåde

I midten af 1978 udtalte den sovjetiske handelsflådeminister sig om denne flådes fremtid.

Ministeren fortalte, at udviklingsraten af handelsflåden vil fortsætte uændret, men at der selvfølgelig vil være kvalitative ændringer som resultat af videnskabelige og teknologiske udviklinger. Nye typer skibe beregnet til forskellige transport-

opgaver vil således dukke op, og der vil være nye tekniske løsninger i konstruktionen af de forskellige skibe.

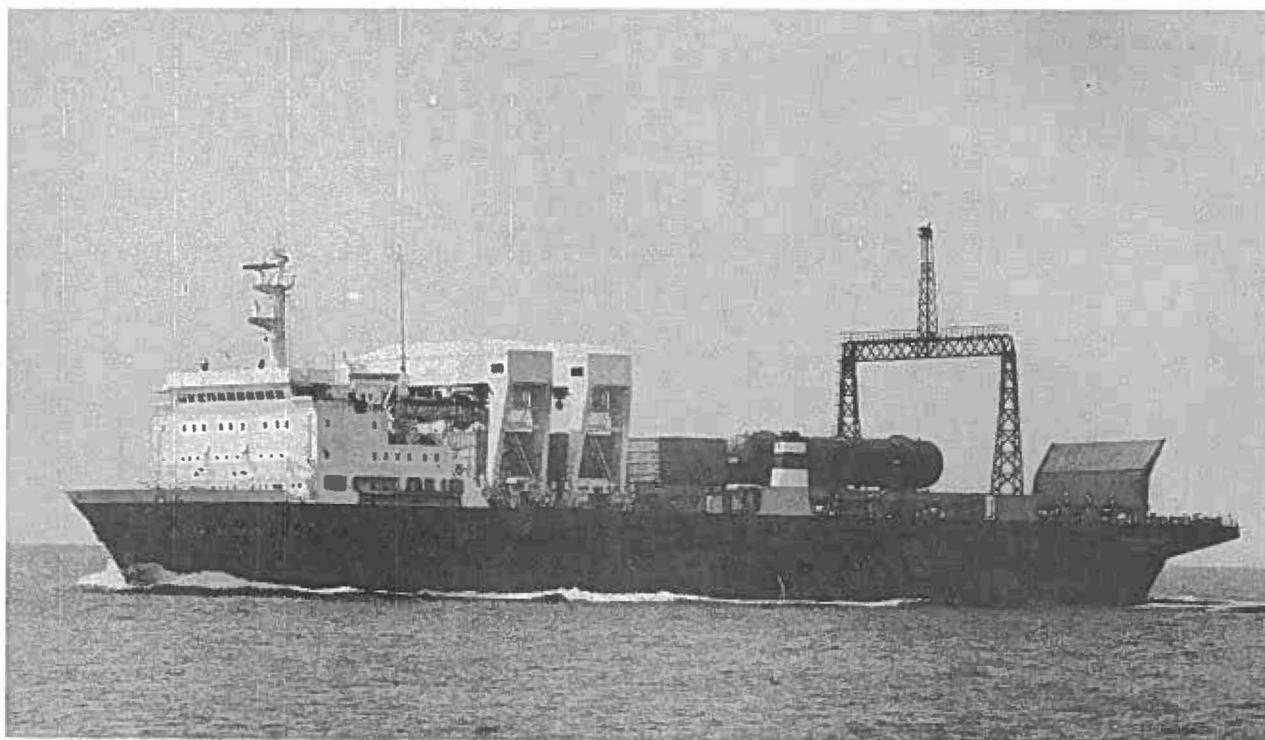
Når ministeren peger på nye skibstyper, må det erindres, at den nordlige og østlige del af Sovjetunionen rummer store økonomiske ressourcer, der endnu ikke er udnyttet. Dette skal ses på baggrund af de efterhånden udtømte oliekloder i det sydlige Rusland.

Sovjetunionen vil give prioritet til skibe, der skal sejle på den arktiske rute med det formål at holde ruten åben fra Murmansk via Barentshavet rundt Novaya Zemlya over det østsibiriske hav og syd på gennem Beringsstrædet til Vladivostock, Magadan eller andre Stillehavs-havne. Denne rejse blev rent faktisk gennemført af det isforstærkede handelsskib KAPITAN MYSEVSKIY, der bar 6000 tons gods og blev eskorteret af atomisbryderen SIBIR.

Sovjetunionen lægger betydelig vægt på udviklingen af specielle containerskibe og Ro/Ro skibe. Finland bygger således til Sovjet 3 skibe, hvoraf det første havde sine søprøver i maj sidste år. Skibene er nærmest at sammenligne med B&Ws multiflex skibstype, hvilket indebærer en væsentlig forøgelse af anvendeligheden, idet havnekapaciteten træder i baggrunden.

Et andet skib, som Finland bygger for Sovjetunionen, er af en lignende design og har 2 portalkraner hver med 350 tons løftekapacitet samt en ponton, der for egen motor kan gå til stranden eller op ad en flod for at fragte gods. Ved lastningen fungerer skibet som en slags flydedok og sænker sig selv i vandet til en dybde, der tillader pontonen at sejle direkte ind i skibet med lasten. Tankene bliver derefter lænset, og skibet får sin normale dybgang, idet pontonen og lasten kører med op. Dette skib, der hedder STAKHANOVETS KOTOV, er leveret rederiet Baltic Line og forlod Leningrad på sin jomfrurejse i juli sidste år.

Med udgangen af april 1978 var tonnagen af den sovjetiske handelsflåde, herunder fiskefartøjer, næsten $20\frac{1}{2}$ millioner tons dødvægt, svarende til den 6. største flåde i verden. I løbet af den igangværende 5-års-plans periode vil flåden blive udvidet med yderligere 5 millioner tons dødvægt. I løbet af 5-års-plansperioden vil Ro/Ro skibene øges med 150 %, og de særlige containerskibe med 100 %. Dette medfører, at de specialiserede skibe med udgangen af 5-års-perioden vil udgøre ca. halvdelen af den sovjetiske handelsflådes tonnage.

Denne allerede foretagne og den påtænkte udvikling sætter sig spor inden for bemanningen. Et af de statslige rederier i

Sovjetunionen har, hvad angår dets tankerflåde, indført princippet, at besætningsmedlemmer skal have mere end ét job om bord. Dobbeltjob-princippet var med udgangen af 1978 gennemført overalt inden for det pågældende rederis tankerflåde.

(MST)

HERLUF TROLLE i norske farvande

Den 23. januar vendte fregatten HERLUF TROLLE tilbage til Holmen efter nogle travle og begivenhedsrige dage bl.a. i norske farvande. For første gang gennemførte fregatten kontrolmålinger af sensorer på den i norske farvande etablerede NATO-kontrolstation, som også Danmark har bidraget økonomisk til, og som

HERLUF TROLLE

benævnes NATO FORACS (NATO Forces Sensor and Weapon Accuracy Check Sites). Omgivet af den betagende norske natur og begunstiget af et højtryk, som skabte et enestående smukt vejr for denne årstid, gennemførtes kontrolmålingerne således, at fregatten

tillige kunne afvikle SEA SPARROW-missilskydning mod et fjernstyret DRONE-mål sammen med en norsk fregat. Efter at have været forhindret i missilskydningen på den første dag gennemførte begge fregatter en tilfredsstillende missilskydning den følgende dag på næsten rekordtid, og HERLUF TROLLE blev noteret for en sikker træffer.

Under opholdet i norske farvande deltog fregatten tillige i en kystforsvarsøvelse med norske flådestyrker. Som afslutning på aktiviteterne i de norske farvande blev der lejlighed til et kort weekend-ophold i Stavanger, hvor HERLUF TROLLE på festlig vis og efter bedste evne søgte at sige tak for en enestående og smidig assistance til repræsentanter for norske myndigheder, der havde bidraget til opgavernes løsning. Begunstiget af det stabile højtryk over de sydlige norske farvande og af de lave kuldegrader tangerede fregatten under turbineprøver en tidligere fartrekord.

På vejen syd over anløb fregatten kortvarigt Flådestation Frederikshavn for at ombordtage forsyninger, og efter afvikling af luftmålsskydninger - denne gang med artilleriet alene - ved Sjællands Odde sattes kursen mod Holmen.

(HRTR)

Indland kort

Den 24. januar omkom en værnepligtig om bord i minelæggeren FYEN som en følge af et uheld under bugsering. Inspektions-skibet INGOLF havde taget FYEN på slæb og var på vej nordover i Lillebælt, da FYENS ankerkæde, som var isjækket INGOLFs slæbetrosse, rovsede ud på trods af, at den var fastgjort ved 2 blakestopper, og at ankerspillet var bremsset af. På FYENS fordæk var dæksofficeren og en værnepligtig på vej væk efter opklaring, da kæden rovsede ud, og den værnepligtige blev slynget i dækket formentlig ramt af kæden eller styrbord blakestopper, hvilket havde døden til følge.

De nærmere omstændigheder ved den tragiske ulykke søges nu klarlagt med bistand af Marineauditøren.

Chefen for Søværnet har nedsat en arbejdsgruppe (AGFAS), der skal undersøge funktions- og uddannelsesvilkårene for me-

nigt stampersonel af tele-specialet og på grundlag heraf fremsætte forslag til bedring af personellens motivation til fortsat tjeneste og uddannelse. Man skal endvidere vurdere rekrutteringsproblemerne til sergentuddannelsen i tele-specialet og fremsætte forslag til, hvorledes tilgangen til denne uddannelse kan øges. Herudover har arbejdsgruppen, der skal have tilendebragt sit arbejde medio 1979, til opgave at undersøge, hvilke forholdsregler, gerne af utraditionel karakter, der på kort sigt kan medvirke til at opretholde det krævende beredskab i de operative enheder og lette presset på teleteknisk uddannet personel.

Med det formål at tilføre Flyvestation Thorshavn en personelmæssig stabilitet, dels at tilføre det færøske samfund en form for "know how", som der er behov for, og som det for tiden ikke er muligt at tilegne sig på Færøerne, har spørgsmålet om en udvidet anvendelse af færinger i flyvevåbnet været drøftet.

Forsvarskommandoen overvejer således i begyndelsen af 1979 at invitere repræsentanter for det færøske samfund (politik, erhvervsliv og uddannelse) til Danmark.

Tilstedeværelsen af Færøernes Kommando i Thorshavn gør det derfor naturligt, at også søværnet deltager i informationsarrangementet, hvorfor der i forbindelse med besøget vil blive givet en kort orientering om søværnets uddannelse ved Søværnets Konstabelskole.

Udland kort

De indiske fregatter KUTHAR og KIRPAN af den engelske BLACKWOOD-klasse er overført til den indiske kystbevogtning.

Kystbevogtningen blev etableret i midten af august 1978 som et maritimt supplement til Grænse-Sikkerheds-Styrkerne. Skibenes arbejdsområde bliver beskyttelse af den indiske 200 sømils zone mere end 2 mio. km².

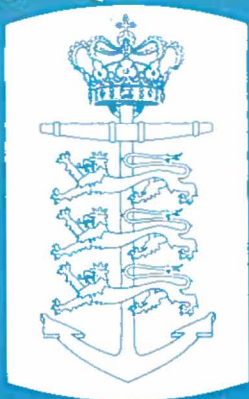
2 nye ubådsbaser er under opførelse nær den sovjetiske havn Vladivostock. Det antages, at de skal betjene ballistiske ubåde af DELTA 2- og DELTA 3-klassen.

Krydseren DZERZHINSKY og destroyeren RESHITELNY besøgte Istanbul i november 1978. Den 20. november - efter 4 dages ophold i havn - gik krydseren på grund i Bosperus på en sandbanke.

Det tredje skib i INVINCIBLE-klassen blev bestilt den 1. december 1978 ved Swan Hunters Shipbuilders i England. Skibet skal døbes ARK ROYAL og vil få indbygget forbedringer på grundlag af indhøstede erfaringer.

Som sine søsterskibe vil ARK ROYAL medføre Sea King A/S helikoptere og Sea Harrier jagere. Den vil være udstyret med SEA DART anti-fly-missil-systemet.

Thostrop

SØVÆRNS- ORIENTERING

Seniorsergent Steen Bjarne Smidt modtager
idrætslederprisen af kommandør E.V.Jørgensen

Søværnets Idrætslederpris 1978

Efter indstilling fra Søværnets Idrætskomite har Chefen for Søværnet bestemt, at Søværnets Idrætslederpris for 1978 skulle tildeles seniorsergent Steen Bjarne Smidt, der for tiden er tjenstgørende ved Undervandsbådskadren.

Seniorsergent Smidt har som en del af sin tjeneste virket som idrætsbefalingsmand for Undervandsbådskadren og har haft stor andel i eskadrens gode idrætsresultater og store idrætsaktivitet.

Idrætslederprisen blev overrakt seniorsergenten af Chefen for Flådestation København, kommandør E.V.Jørgensen, i Nyholms Hovedvagt fredag den 19. januar.

(IKO)

Fællesværns Elementliste

Den endelige opdatering af søværnets afsnit i FÆLLESVÆRNS ELEMENTLISTE (FEL), der er fordelt til de operative kommandører og materielkommandoerne, er netop tilendebragt, og nyt afsnit for søværnet vil blive udsendt.

Populært sagt er FEL en abonnentfortegnelse, der anvendes til registrering og identifikation af elementer af enhver art, der indgår eller påtænkes anvendt i forbindelse med forsvarets EDB-systemer, idet der ved tildeling af ét løbenummer til hvert element tilsikres absolut entydighed på tværs af alle forekommende strukturer.

Principielt er FEL udformet således, at man ikke kan udlede oplysninger, som kan danne grundlag for konklusioner vedrørende de enkelte værns strukturer. Af praktiske hensyn reflekterer dog søværnets afsnit i stor udstrækning søværnets fredstidsorganisation.

Da elementerne i FEL hovedsagelig er opgivet ved korte titler og forkortelser, har det i mangel på en fællesværnsforkortelsesliste været nødvendigt at lade udarbejde en sådan som bilag til FEL udvisende de i forsvaret sædvanligvis anvendte forkortelser.

I FEL forventes et redskab, som bl.a. kan give anledning til overvejelser vedrørende en eventuel EDB-teknisk løsning omkring løbende ajourføring af f.eks. organisationsoversigter, udrustningsplaner m.v.

(MST)

Ordinært møde i Søværnets Samarbejdsudvalg- områdeudvalget

Den 17. januar afholdtes under Chefen for Søværnets formandskab det 1. ordinære møde i 1979 i Søværnets Samarbejdsudvalg.

Områdeudvalget drøftede på anmodning fra Forsvarschefen spørgsmålet om militært ansat personels udøvelse af dobbelthverv. Det konstateredes, at gældende bestemmelser åbnede mulighed for, at forswarets personel havde bibeskæftigelse - forudsat at beskæftigelsen var hæderlig, og at arbejdet i forsvarret blev udført på tilfredsstillende måde.

I fortsættelse af orienteringen på mødet den 15. december 1978 vedrørende Forsvarets integrerede Kommunikationssystem projekt kunne det konstateres, at der i områdeudvalget var en særlig interesse i at få en orientering vedrørende bemanningen af Forsvarets integrerede Kommunikationssystem.

Der blev endvidere udtrykt forventning om, at der vil blive taget skyldig hensyn til en rimelig fordeling mellem værnene med hensyn til bemanningen, og at uddannelsesbehovet vil blive tilgodeset i rimelig tid.

Områdeudvalget behandlede indgående et tidligere fremsat forslag fra Sundets Marinedistrikts Samarbejdsudvalg vedrørende personelpolitik. Drøftelserne resulterede i nedsættelsen af et underudvalg, der skulle søge afklaring på eventuelle tvivlsspørgsmål i relation til CHS BST 400-1. Underudvalgets kommissorium, der af det nedsatte udvalg skal fremlægges i områdeudvalget til godkendelse, blev pålagt formuleret i relation hertil og til den førte debat.

Endelig tiltrådte områdeudvalget, at formanden meddelte Chefen for Søværnets taktiske Kampinformationskursus de nærmere retningslinier for oprettelsen af et samarbejdsudvalg ved Kampinformationskurset.

(MST)

Ny uddannelsesplan for SUND-klassen

Ved omlægning af uddannelsen i søværnet i forbindelse med overgang til 6 årlige indkaldelser fra januar 1976 blev der bl. a. for minestrygere af SUND-klassen udarbejdet en uddannelsesplan. Denne plan har nu været i kraft i ca. 3 år. På baggrund af bl.a. ændret bemanning har Marinestaben fundet det naturligt at ajourføre minestrygere af SUND-klassens uddannelsesplan.

Marinestaben anmodede derfor i juli 1978 Søværnets operative Kommando, Mineskibseskadren og specialtjenesteinspektørerne

om bemærkninger vedrørende uddannelsesplan for SUND-klassen til brug under søværnets mønstring i 1978. På grundlag heraf er der nu udsendt en ny uddannelsesplan for minestrygerne.

Af nyt indhold kan nævnes "Kvalifikationskrav og forudgående uddannelse" for alt tilkommanderet personel samt et afsnit vedrørende mønstringsuddannelse.

(MST)

Klar til at hejse

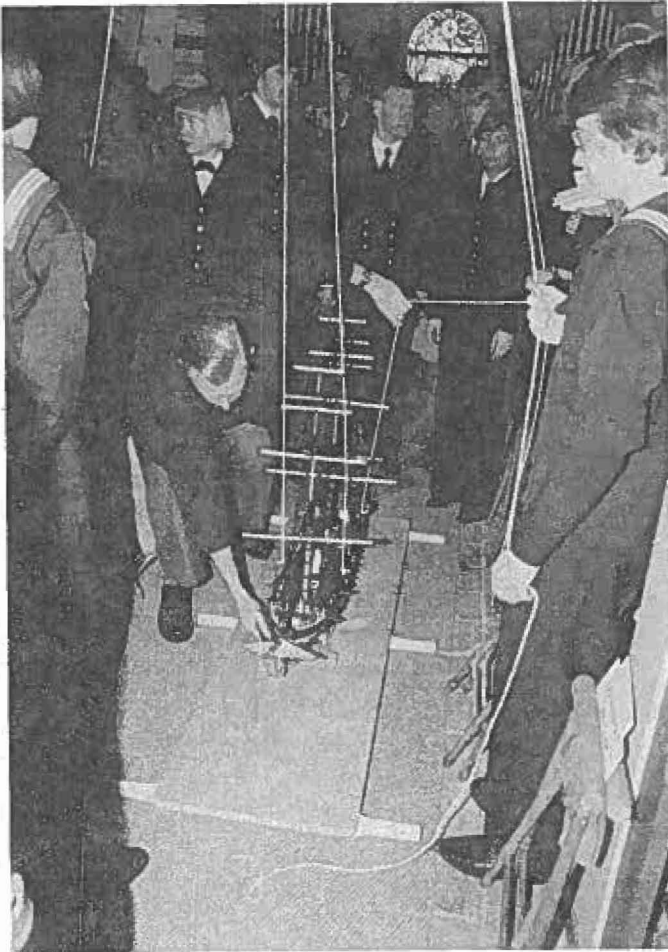
Personel fra Flådestation Korsør "søsatte" søndag den 28. januar en model af fregatten JYLLAND i Skamstrup kirke ved Mørkøv. Under ledelse af kaptajnløjtnant E.H.Jensen (der er døbt

Fregatten JYLLAND bæres til kirke

og konfirmeret i denne kirke) blev modellen, der er fremstillet af Bertel Lindholm-Andersen, Skamstrup, fra skibsbyggerens hjem båret til kirken af 6 m/k, der havde meldt sig frivilligt, nem-

lig 2 kvindelige konstabler, 2 værnepligtige og 2 mand fra hjemmeværnsflotillen i Kalundborg samt seniorsergent V.G.Møller, der betjente bådsmandspiben.

Klar til at hejse

og naturligvis specielt fregatten JYLLANDs egen historie.

Der blev rettet en tak til søværnet for deltagelsen, som man var meget glad for.

På kommandoen "Klar til at hejse - hejs" lød bådsmandspiben, og fregatten JYLLAND blev hejst på plads. På kommandoen "Skibet på plads" lød bådsmandspiben atter og markerede dermed, at Skamstrup kirke nu havde fået sit skib.

Sognepræst Flensted Andersen omtalte i sin prædiken, at ingen tekst kunne passe bedre til lejligheden end netop dagens (4. søndag efter Hellig Tre-Kongers dag, 1. Tekstrække, Mathæus 8, vers 23-27, Jesus stiller stormen på søen). Efter gudstjenesten, der overværedes af 150 mennesker, holdt direktøren for Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, Henning Henningsen, i forsamlingshuset et foredrag, der både omhandlede kirkeskibes histo-

(FLS KOR)

Holmens Hæderstegn

Hæderstegnet for god tjeneste ved Søetaten - eller Holmens Hæderstegn, som det tidligere blev benævnt og stadig kaldes blandt søværnets personel - blev den 29. januar uddelt til 183 civile og militære medarbejdere. Sidste år blev der uddelt 184 hæderstegn.

(MST)

Indland kort

Handelsministeriet har besluttet sig for at give ordren på den nye statsisbryder til Svendborg Skibsværft, der har været lavest med et tilbud på 47,8 millioner.

Isbryderen skal have en længde af 67,5 m, en bredde på 15,30 m og en dybgang på 4,70 m. Isbryderen får ikke for-skrue, men i stedet luftboblesystem langs siden til "smøring" under gang i is. Ballast-systemet vil omfatte store sidetanke, så isbryderen kan "rokke" sig fri, såfremt den sætter sig fast i isen. Der er ved projekteringen taget hensyn til, at skibet i sommersæsonen skal kunne arbejde som opmålingsskib i lighed med, hvad ELBJØRN har gjort i de senere år. Herudover skal isbryderen udrustes til at kunne deltage i forureningsbekæmpelse til søs med såvel flydespærringer som kemikalier m.m.

I tidsrummet 21.-25. maj finder en mønstring sted af ca. 25 værnepligtige menige, der som hjemsendte er mobiliseringsudstukket til tjeneste ved Bornholms Marinedistrikt.

Udover at være i overensstemmelse med den øgede vægt, der nu lægges på mønstringer i almindelighed, tjener denne mønstring dels som en omskoling forårsaget af nyt materiel, dels som en efteruddannelse.

Jørgen Bagger filmproduktion A/S har for Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste udarbejdet et lysbilledbånd med titlen "Konstabel i forsvaret". Hensigten hermed er at orientere folkeskolens 8.-10.klasser om uddannelserne i forsvaret inden for faget erhvervsorientering.

Skoleskibet FYEN, der hidtil har været indefrosset i Fredericia, har nu isforlagt til Nord søen, hvor skibet vil afholde sine øvelser, herunder aflægge besøg i Amsterdam. Depotskibet SJÆLLAND er ligeledes tvunget til Nord søen af isen. SJÆLLAND vil møde FYEN i Amsterdam.

Udland kort

Det diesel-elektriske fragtskib LENA er med assistance af atomisbryderen ARKTIKA nået frem til øen Franz Josef Land på 81° nordlig bredde. Så tidligt på året er fragtskibe ikke tidligere nået frem til denne del af Ishavet.

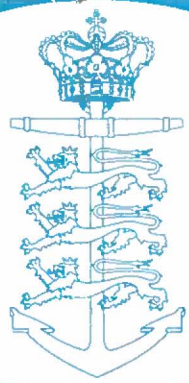
Det første af en serie hurtiggående sovjetiske container-skibe af ny type har afsluttet prøvesejladserne i Sortehavet med udmærkede resultater. Skibet er bygget på værftet i Nikolajevsk, og dets gasturbiner yder 50.000 hk, hvilket giver en sejlhastighed på 25 knob. Skibet laster 20.000 tons, svarende til omkring 1300 containere af international standard.

Det kendte tidsskrift NATOs FIFTEEN NATIONS har ved årsskiftet udsendt et særnummer, som orienterer om NATO-landenes flådestyrker og om NATO-Alliancens maritime struktur m.m.

England bygger tre Mine Countermeasures skibe (MCMV) af HUNT-klassen i år.

Alle tre bygges i glasfiberarmeret plastik og udstyres med Paxman dieselmotorer.

Thstrup

SØVÆRNS- ORIENTERING

Förenade Fabriksverkens repr. → Kaptajn Arne Hansen overrækker vandre-
præmien til kommandørkaptajn Ruth

Bedste Tp 61 skud i 1978

Da snevejret torsdag den 8. februar var på sit højeste, blev Våbendivisionen om bord på fregatten HERLUF TROLLE stillet op til parade. Årsagen hertil var, at Søværnets Våbeninspektør blandt de i 1978 affyrede Tp 61 torpedoskud under konkurrence-lignende forhold havde udpeget et skud som det bedste af alle fra Fregateskadren og Torpedobådseskadren.

Dette Tp 61 skud blev affyret af fregatten HERLUF TROLLE natten mellem den 22. og 23. august 1978 i farvandet ved Hesselø. Målskibet var korvetten BELLONA, og på nærlig maksimal skudaf-

stand opnåede fregatten en træffer i 2. passage, idet det bør nævnes, at 1. passage gik lige agten om målskibet.

For en mere kontant markering af dette bedste torpedoskud har Forenede Fabriksverken, der jo som bekendt fremstiller Tp 61 torpedoen, indstiftet en vandrepræmie. Denne præmie er et Patek Philippe skibskronometer i mahognikasse med en messingplade med skibsnavne på tidligere vindere. Heraf fremgår det, at skibskronometeret har været i Torpedobådseskadren regie, siden det blev udleveret første gang i 1975.

Det var derfor meget forståeligt en stolt skibschef, kommandørkaptajn J.A.Ruth, som på fregattens vegne ved ovennævnte parade modtog Forenede Fabriksverkens vandrepræmie for bedste torpedoskud 1978. Forenede Fabriksverkens generalrepræsentant i Danmark, kaptajn Arne Hansen, ledsaget af Søværnets Våbeninspektør overrakte vandrepræmien, og kaptajn Hansen nævnte til slut i sin tale til HÆRLUF TROLLEs Våbendivision:

"Fregatten HÆRLUF TROLLE har under angrebet på intet tidspunkt været for nær ved målskibet, hvorved fregatten har vist at kunne udnytte Tp 61 torpedoens gode egenskaber".

(VBI)

Orientering fra Forsvarets Datatjeneste

Medens året 1978 startede i en ret mørk stemning af "afventning", sluttede året i en betydelig mere positiv stemning af "forventning".

Medens der i årets første halvdel afgik usædvanligt mange af Forsvarets Datatjenestes (FDAT) EDB-uddannede personel, var der ingen afgang, efter at Forsvarskommandoen i juli traf beslutning om, at FDAT gradvis skulle bringes op fra de nuværende ca. 40 til foreløbig 69 i løbet af en 5-årig periode.

Denne personeltilgang skulle i overensstemmelse med forswarets samarbejdsudvalgs ønske primært ske med civilt personel. En annoncekampagne i efteråret viste imidlertid, at de lønninger, forsvaret kan tilbyde personel med de ønskede forkundskaber, ikke kan konkurrere med det private arbejdsmarked, hvorfor det ikke endnu er lykkedes at få så meget som én ny civil medarbejder med de ønskede kvalifikationer.

Forsvarskommandoen har derfor besluttet at søge tilgangen tilvejebragt gennem stillingsopslag rettende sig imod yngre stam-personel i de tre værn.

Uanset at dette er en langsom metode at fremskaffe EDB-medarbejdere på - idet det varer ca. 1 år, før en ny medarbejder er "produktiv" som programmør - synes der at være god interesse for at søge de opslåede stillinger.

Året 1978 har også på andre områder været et skelsættende år:

I november udsendtes Forsvarskommandobestemmelse-serien om EDB i forsvaret, hvoraf bestemmelserne Ø.380-2 og 3, omhandlende henholdsvis EDB i den administrative sektor og bestemmelser for Forsvarets Datatjeneste, nu udgør et længe ønsket fast holde-punkt i FDAT tilværelse og giver, efter snart 6 års eksistens som selvstændig institution under Forsvarskommandoen, nu FDAT mulighed for en målrettet opbygning af en organisation, og med denne efterhånden søge tilvejebragt overensstemmelse mellem mål og midler.

Den 25. juli 1978 sattes forløberen for det af Datacentra-len i kontrakt med Forsvarskommandoen udviklede lagerstyringssy-stem MILLAG i produktion på Forsvarets Administrative Data-anlæg (FADA) i form af delsystemet "normering".

For FDAT betød dette, at FADA forinden havde gennemgået en større udbygning med tilførsel af endnu en centralenhed af samme type og størrelse som den allerede eksisterende, udvidelse af pladelager-kapaciteten samt en række øvrige justeringer. Hertil kom for forsvaret det første skridt imod distribueret databe-handling, nemlig anskaffelse og ibrugtagning af i alt 8 stk. minidatamater, decentralt placeret ved forskellige kommandomyn-digheder m.fl.

1979 vil på EDB-området i forsvaret byde på mange spændende begivenheder: Forsvarets Personeladministrationssystem (FORPAS) vil i foråret sætte det nyudviklede værnepligtssystem i produktion, delvis baseret på én i værnepligtssektionen placeret mini-datamat.

Det egentlige MILLAG vil blive sat i produktion henholds-vis til sommer og i efteråret 1979.

Samtidig hermed vil det af FDAT udviklede kodificeringssy-stem MILKOD, med denne opgaves stærke relationer til MILLAG, bli-ve sat i produktion.

Samspeilet mellem disse to opgaver samt øvrige relaterede systemer vil blive styret af en til april 1979 oprettet "database-administration", der under FDAT ansvar og ledelse etableres i samarbejde med Datacentralen.

Herudover vil en række eksisterende systemer fortsat blive vedligeholdt og eventuelt videreudviklet og de igangværende projekter fortsætte deres udvikling, hvorimod iværksættelse af nye projekter henset til de begrænsede ressourcer i 1979 må anses for lidet sandsynligt.

I slutningen af 1979 vil ske den foreløbig sidste udvidelse af det centrale anlæg FADA gennem udskiftning af formentlig én af de eksisterende datamater med en ny og kraftigere model.

Med udsigt til disse mange store begivenheder i 1979 går FDAT personel derfor med forventning ind i det nye år vel vidende, at mange ydre omstændigheder kan bevirke uforudsete vanskeligheder, som det udover faglig dygtighed vil kræve samarbejds-vilje, tålmodighed og i givet fald godt humør at overvinde.

For FDAT er det magtpåliggende, at man om et år ikke vil kunne sige: "Forventningens glæde var den største".

(FDAT)

Indland kort

Modtagelseskommissionen for kabelminelæggere af LINDORMEN-klassen har pr. 1. februar afgivet rapport til Forsvarskommandoen om de med LINDORMEN-klassen afholdte modtagelsesprøver m.m. Det fremgår af rapporten, at enhederne er velegnede til løsning af deres hovedopgave, lægning af kontrollerede og selvvirkende miner i danske farvande, samt giver tilfredsstillende arbejds-vilkår for besætningen under alle beredskabsgrader, ligesom der efter omstændighederne er særdeles gode pladsforhold. Af rapporten fremgår ligeledes, at LINDORMEN-klassen bedømmes som en velegnet platform til udførelse af opgaver som dykker-, miljø- og opmålingsskib, men at en del modifikationsarbejde - afhængigt af funktion - i givet fald må udføres.

Søværnet har ligesom den civile skibsfart kunnet mærke den usædvanligt hårde vinter. 2 mindre flådeøvelser har måttet aflyses, da sejlads med de i øvelsen deltagende enheder kun kunne

finde sted i dagslys, hvorfor en væsentlig del af øvelsestiden ikke kunne udnyttes tilstrækkelig effektivt til, at man skønnede, at en gennemførelse ville være formålstjenlig.

De enheder, der har deltaget i bl.a. STANAVFORCHAN og andre øvelser i udlandet, blev allerede på et tidligt tidspunkt forlagt fra danske farvande. Tilsvarende forholdsregler sattes i værk med skoleskibet FYEN, der for øjeblikket fortsætter uddannelsen i engelske og norske farvande.

Udland kort

Mere end 2500 mand fra Commando Forces Royal Marines vil i månederne februar og marts gennemgå en træning i arktisk krigsførelse i Norge. Den grundlæggende træning afsluttes med en større øvelse, i hvilken enheder af den norske hær deltager.

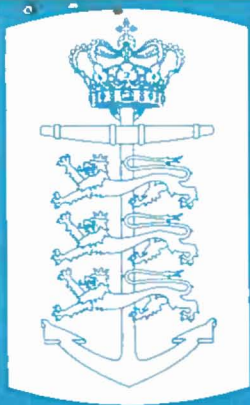
Gennem de to sidste år er der foregået en forøgelse af de antal af Royal Marine-enheder, der er i stand til at operere under krævende klimatiske forhold. Dette kommer til udtryk ved, at det er første gang, at deltagelse i en sådan øvelse omfatter et helt brigadehovedkvarter og 2 kommandogrupper, forsynet med ski samt fuld artilleri-, ingeniør-, helikopter- og logistisk støtte. Den øgede træning i vinteroperationer har ligeledes afspejlet sig i tilgangen af nyt materiel, bl.a. 140 Volvo snekøretøjer, hvoraf 36 deltager i øvelsen. Udover Wessex helikoptere til tropetransport deltager 15 Sea King helikoptere til transport af artilleripjecer og ovennævnte snekøretøjer.

9. januar søsattes fra Woolston skibsværft i Southampton en nye SHEFFIELD-klasse type 42 "guided missile destroyer".

Skibet, der fik navnet SOUTHAMPTON, er nummer 8 i en serie på 10 enheder, af hvilke HMS SHEFFIELD, der blev søsat 1971, var den første. Skibets data er som følger: Displacement: 3150 tons standard. Længde 119,5 m. Bredde 14,6 m. Dybgang 5,2 m. Armering: 1 stk. 4,5" automatkanon Mark 8. 2 stk. 20 mm Oerlikon. 1 Lynx helikopter med MK 44 torpedoer til undervandsbådsbekæmpelse. 1 dobbelt sæt SEA DART overflade-til-luft missiler med overflade-til-overflade mulighed indbygget. Skibet er forsynet med gasturbiner til såvel kryds- som operationsfart og er for-

synet med vendbare skrueblade. Det opnår for maksimum maskin-
ydelse på 50.000 hk en fart på 30 knob. Besætningens størrelse
andrager 300 mand.

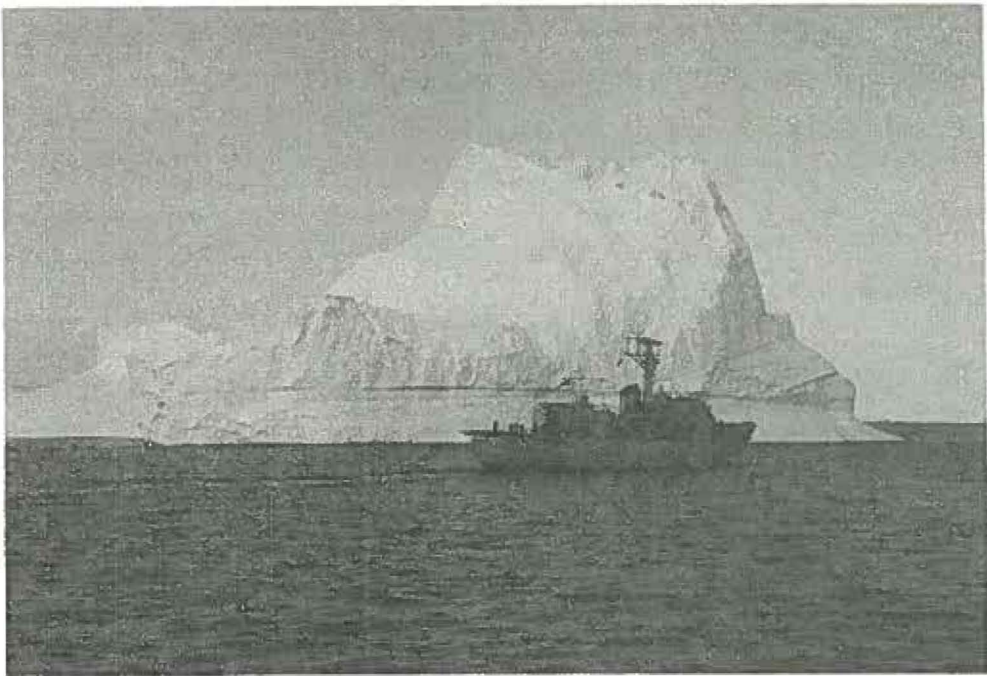
S. Thøstrup
Thøstrup

S 206

Nr. 8/79
9 MAR 79

SØVÆRNS-ORIENTERING

Fiskeriinspektionstjenesten ved Grønland

Med begrundelse i flere kritiske bemærkninger om fiskeriinspektionsskibenes ugelange ophold i havnene samtidig med, at vesttyske trawlere mistænkes for at fiske torsk i grønlandske farvande har Ministeren for Grønland modtaget følgende spørgsmål:

"Kan ministeren oplyse, hvor mange dage eller timer fiskeriinspektionsfartøjerne ved Grønland skal være henholdsvis i grønlandsk havn og ved fiskebankerne, samt om deres forholdsvise korte ophold ved fiskebankerne skyldes opfyldelse af arbejderbeskyttelseslovgivningen eller har økonomiske årsager?"

Ministeren for Grønland har meddelt følgende svar:

"Jeg har forelagt ovennævnte spørgsmål for Forsvarsministeriet, som fiskeriinspektionsfartøjerne sorterer under.

Jeg kan oplyse, at fiskeriinspektionen ved Grønland udføres i henhold til den af Forsvarsministeriet udsendte "Instruks

for Forsvarets Fiskeriinspektionstjeneste ved Grønland". Denne instruks fastsætter opgaven og indeholder de generelle bestemmelser.

Den detaljerede udførelse af inspektionen tilrettelægges og ledes af Grønlands Kommando, således at fiskeriterritoriet overvåges bedst muligt, og at eventuelt ulovligt fiskeri hurtigst muligt kan bringes til ophør ved hjælp af inspektionseenhederne.

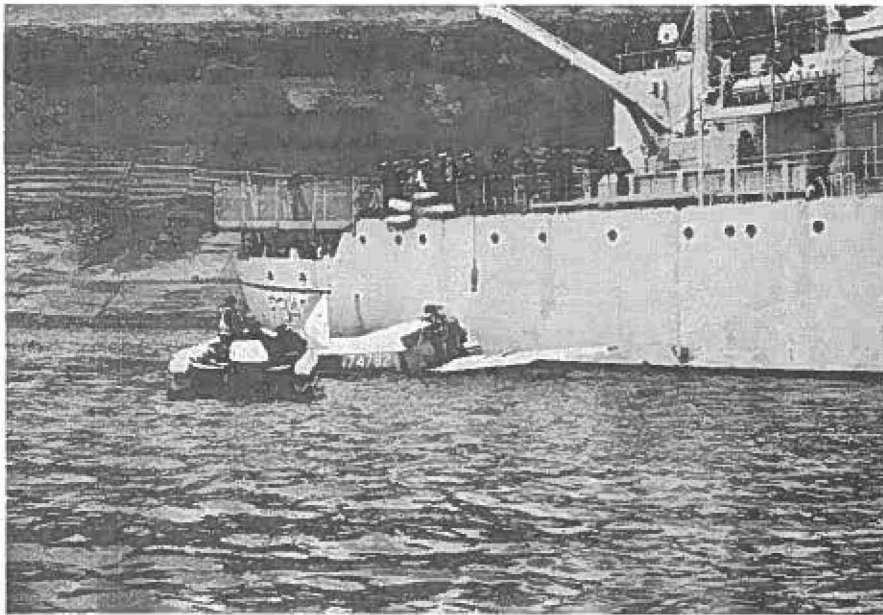
Der er af praktiske grunde ikke udgivet direktiv for, hvor mange dage eller timer fiskeriinspektionsskibene og -kutterne skal være henholdsvis i havn og på fiskebankerne, idet indsættelsen finder sted med henblik på optimal udnyttelse af enhederne og under hensyntagen til behov for vedligeholdelse af materiel og hvile for besætningerne. For inspektionsskibenes vedkommende tilstræbes det således, at de enkelte besætningsmedlemmer 4 dage pr. måned får mulighed for at gå i land, idet de fortsat med kort varsel skal kunne møde om bord.

Det er min opfattelse, at enhederne også i praksis anvendes optimalt, og at deres besætninger med iver og dygtighed udfører et krævende arbejde.

Som eksempel kan jeg anføre, at der i perioden 1.-25. januar 1979, hvor fartøjer fra Den tyske Forbundsrepublik atter fik tilladelse til at udøve fiskeri ud for vestkysten, med ét inspektionsskib og to kuttere er udført fiskeriinspektion svarende til ca. 36 normale arbejdsdage á 8 timer i gennemsnit pr.

enhed. Herudover er der gennemført 15 kontrolbesøg om bord i tyske trawlere. For god ordens skyld skal det nævnes, at inspek-

tionsenhederne foruden inspektionstjeneste også udfører sørednings- og transportopgaver. Dette har i nævnte periode andraget $2\frac{1}{2}$ døgn pr. enhed.

Jeg kan oplyse, at arbejderbeskyttelseslovgivningen ikke har nogen indflydelse på inspektionsehedernes ophold ved fiskebankerne.

Økonomiske forhold har ej heller nogen direkte indflydelse på indsatsmulighederne for de inspektionseheder, der er til rådighed for Grønlands Kommando, idet dog udbygningen af fiskeriinspektionstjenesten må holdes inden for de rammer, der er fastlagt af Finansudvalget i juni 1977.

Jeg vil gerne tilføje, at der i Grønland er etableret et udmærket samarbejde mellem landshøvdingeembedet, der modtager fangstrapporter fra alle store fartøjer, og Grønlands Kommando, og at der efter min opfattelse også er et udmærket samarbejde mellem Ministeriet for Grønland, Forsvarsministeriet og Forsvarskommandoen om inspektionsopgaverne".

(MST)

Fiskerikontrol i grønlandske farvande

Ministeren for Grønland har som svar på et spørgsmål om, hvad ministeren vil gøre for at gøre fiskerikontrollen i de grønlandske farvande mere effektiv, bl.a. svaret:

"Den kontrolvirksomhed, der sker i Grønland med hensyn til at påse, at fiskere overholder reglerne om begrænsninger i fiskeriet, udøves i første omgang af Landshøvdingen over Grønland samt Grønlands Kommando, der som bekendt sorterer under Forsvarsministeriet. Der foregår et tæt samarbejde mellem ministeriet og disse myndigheder med henblik på at etablere en så effektiv kontrol som muligt.

Grundlaget er for det første, at alle store fartøjer hver uge skal indberette deres fangster til Landshøvdingen. For det andet undersøger forswarets fiskeriinspektion, ved hjælp af fly og helikoptere, om der er fiskefartøjer ved Grønland, som ikke har ret til at drive fiskeri i det pågældende område. For det tredje går fiskeriinspektionens skibsbesætninger om bord på udvalgte fiskefartøjer og udfører detailkontrol af skibsdokumenter

og fangstjournaler, samt undersøger fiskeredskaber og fangst. Fiskeriinspektionens virksomhed er under kraftig udbygning. EF har i øvrigt givet tilsagn om at refundere ca. 70 mio.kr. af udgifterne hertil.

Den omtalte kontrol om bord sker i henhold til § 6 i den grønlandske fiskerilov. Denne paragraf gælder fortsat og bestemmer, at fiskeriinspektionen og de grønlandske myndigheder (d.v.s. politiet og Landshøvdingen) kan gå om bord i fiskefartøjer, foretage de nødvendige kontrolmæssige undersøgelser og i givet fald beordre fartøjet til havn for yderligere kontrol. Det siger sig selv, at man kun vil påføre fiskefartøjer - det være sig fremmede eller grønlandske - de udgifter, der er forbundet med en beordring til havn, hvis der foreligger en konkret og væsentlig mistanke om, at fartøjet har begået overtrædelser, som ikke kan konstateres om bord.

Sager om overtrædelser kan afgøres af såvel politiet som chefen for vedkommende fiskeriinspektionsskib ved vedtagelse af bøde og konfiskation og sagsomkostninger i overensstemmelse med Retsplejeloven, jf. Fiskerilovens §10.

Som bekendt har EF endnu ikke fastsat endelige bestemmelser vedrørende den interne fiskeripolitik for 1979, og har således ikke foretaget kvotefordelinger til medlemslandene. Indtil permanente regler for 1979 foreligger, har EF imidlertid vedtaget en midlertidig ordning, hvorefter medlemsstaterne i en overgangsperiode, senest indtil udgangen af marts 1979, skal respektere det hidtidige fiskerimønster, således som det var gældende for 1978."

(MST)

Sovjets flådeopbygning

Ifølge amerikanske pressemeddelelser er Sovjets marine nu i færd med at udruste sit tredje hangarskib af den 40.000 tons store KIEV-klasse. Dette skib er bygget på et værft ved Sortehavet ligesom søsterskibene KIEV og MINSK, der er beskrevet som de kraftigst armerede skibe i verden. Fra amerikansk side anses det for sandsynligt, at et fjerde skib af klassen vil følge, ligesom bygning af større Sovjet hangarskibe anses for en nærliggende mulighed.

Medens KIEV og MINSK gennem nogen tid har befundet sig i henholdsvis Middelhavet og Sortehavet, anses det for tænkeligt,

at et af skibene vil blive forlagt til Stillehavet. Der peges i denne forbindelse på, at Sovjet nylig har erhvervet en dok med en kapacitet på ca. 80.000 tons til flådebasen i Vladivostok.

I samme pressemeddelelse fremhæves også Sovjetflådens store, nye værksteds- og forsynings-skib BEREZINA på 35-40.000 tons, som bl.a. vil kunne støtte hangarskibene og forøge deres udholdenhed betydeligt, således at de kan opholde sig i søen i lange perioder fjernt fra basis.

(MST)

Handelsflåden bliver et vigtigere led i forsvarsplanlægningen

Folketinget har vedtaget en lovændring i loven om skibsfartsnævn. Skibsfartsnævnet, der består af fire rederirepræsentanter, to personalerepræsentanter samt en repræsentant for Handelsministeriet, kunne før lovændringen i krigstid overtage brugsretten over oceangående danske skibe og efter behov stille dem til rådighed for NATO-organet "Defence Shipping Authority". Lovændringen har medført, at skibsfartsnævnet allerede inden et krigsudbrud "mod erstatning kan overtage brugsretten til forud af nævnet udpegede skibe med henblik på opfyldelsen af en Danmark under Den nordatlantiske Traktat påhvilende forpligtelse".

Forpligtelsen vil være at deltage i transport over Atlanterhavet af amerikanske forstærkninger til Europa. Overførslen af forstærkningerne tænkes at finde sted forud for et krigsudbrud, for at de, som det hedder i bemærkningerne til lovforslaget, kan få "en betydelig afskrækkende og dermed fredsbevarende værdi". Der er således tale om en rent fredsmæssig transportopgave, og fragterne vil blive betalt af den amerikanske stat med de priser, som var gældende på fragtmarkedet på det pågældende tidspunkt. De europæiske landes økonomiske bidrag vil blive at betale ekstraomkostninger og erstatninger til rederne og andre forbrudte kontrakter og tab på anden vis.

(MST)

Indland kort

De norske skoleskibe, korvetterne SLEIPNER og AEGER, aflægger rutinebesøg i København 16.-19. marts. Chef for styrken

er orlogskaptajn W.Andersen. Den samlede besætning andrager 32 officerer, 50 kadetter samt 51 menige.

En fransk flådestyrke bestående af depotskibet LOIRE samt minefartøjerne DOMPAIRE, MYTHO, CLIQ, VERSEAU, CEPHEE, PHENIX og CAPRICORNE aflægger rutinebesøg i København 22.-27. marts. Chef for styrken er kommandørkaptajn Patte. Den samlede besætning andrager 45 officerer samt 416 andre befalingsmænd og menige.

Havforskere har fundet sikre tegn på vulkansk aktivitet i Østersøen. En ekspedition fra den Estiske Sovjetrepublikks videnskabsakademi har konstateret, at de gråligt-rosafarvede skrænter på øen Suursaari (det svenske navn er Hogland) i den Finske Bugt er dannet af smeltede bjergarter, som i sin tid er størknet under vand.

Ekspeditionen har også fundet tuf-sten, som er dannet af vulkansk støv. Der er ganske øjensynligt tale om følger af under-søiske vulkanudbrud for sådan noget som 1300 millioner år siden.

Mellem A/S Em.Svitzers Bjærgningsentreprise og Den kongelige grønlandske Handel er der indgået aftale om stationering af bjærgningsskibet SIGYN i Grønland fra medio april til medio oktober.

Svitzer har også indgået aftale med Greenex A/S om, at SIGYN i 1979 er malmskibene behjælpelig ved anløb af Marmorilik.

Udland kort

Den sovjetiske viceforsvarsminister, General Aleksandr Altunin, udtalte i anledning af den sovjetiske hær 61 års jubilæum bl.a.:

"Bedømt ud fra indre forhold i Sovjetunionen behøver vi ikke nogen hær. Men da der fremdeles kan være tale om krigsfare fra reaktionære, militaristiske kræfters side, og da generel og fuldstændig afrustning endnu ikke er opnået, er vi nødt til at opretholde statens forsvar og holde vore væbnede styrkers kampberedskab på et stade, der garanterer afgørende og fuldstændigt nederlag for enhver fjende, der indlader sig på at angribe os eller vore allierede.

Sovjetunionens væbnede styrker er våben i en fredsvenlig stats hånd, og de er derfor et stærkt støttepunkt for freden og sikkerheden i verden og et effektivt middel til at holde imperialismens aggressive tilbøjeligheder i ave."

Australien og New Zealand skal arbejde mod udvikling af forsvarsstyrker til såvel fælles som individuelt brug. Begge landes forsvarsministre blev enige herom efter en serie møder i 1978. Begge lande enedes ligeledes om øget behov for en større grad af selvtilstrækkelighed i deres fælles område.

Ved konstruktion af moderne krigsskibe har sammensætningen af det udstyr, der skal betjene skibet, fået tillagt en stadig voksende indflydelse på skibets udformning. Dette forhold afspejles bl.a. i valget af AEG-Telefunken til hovedleverandør for den vesttyske torpedobådstype S 143.

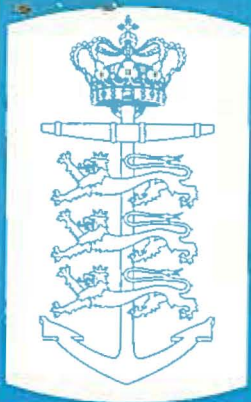
AEG-Telefunken har en stor erfaring inden for næsten enhver form for elektronik til forsvarsbrug, ligesom firmaet står bag udviklingen af Seal og Seeschlange torpedoerne samt elektronikken i Troika minestrykningssystemet.

Mere end 170 tidligere tjenstgørende amerikanske generaler og admiraler har ifølge pressemeddelelser i et åbent brev til Præsident Carter advaret denne mod den voksende udfordring fra Sovjets side på det militære område. De anser det for Sovjets målsætning at neutralisere Europa, at indkredse Kina og isolere USA, og de peger især på den øgede indflydelse, Sovjet har skaffet sig eller tilstræber i det østlige Middelhav, i Rødehavet, i Den persiske Bugt såvel som i nærliggende landområder.

---oo0oo---

På grund af øvelsesvirksomhed udsendes Søværns-Orientering næste gang den 6. april.

Thostrup

Nr. 9/79
6 APR 79

SØVÆRNS- ORIENTERING

Kinesiske skibsofficerer med røgdykkerudstyr

Kinesiske skibsofficerer på Teknikskolens Brandlederkursus

Søværnets Teknikskoles ABCD/SA-kursus (SHS) har i perioden 26. februar - 2. marts haft en usædvanlig opgave, nemlig at ud-danne et hold officerer fra den kinesiske handelsflåde i brand-slukning, røgdykning og indsatsledelse ved brandbekæmpelse.

Holdet, der var på 10 mand, var ved Ø.K.s formidling kommet til Danmark for at gennemgå en række kurser af kortere varighed på danske skoler og virksomheder med henblik på indhentning af viden og erfaring, som vil kunne nyttiggøres i forbindelse med

den kinesiske handelsflådes udvikling i særdeleshed på containertransportområdet.

Kinesernes engelskkundskaber var meget varierende, tre af disse talte et forståeligt engelsk og virkede i stort omfang som tolke for de øvrige, hvis sprogkundskaber var knapt så gode.

De kinesiske elever sammen med deres instruktører

Der opstod lejlighedsvis mindre problemer på grund af sprogvanskeligheder, og det var således umuligt for SHS' instruktører at bedømme de kinesiske officerers ordregivning, når de virkede som ledere af brandslukningsholdene under øvelser i brandskrogbygningen, idet alle ordrer blev givet på kinesisk.

Kineserne var særdeles disciplinerede og meget ivrige efter at lære.

Det forventes, at endnu to hold kinesiske skibsofficerer skal gennemgå brandlederkursus ved SHS i 1979.

(SHS)

Våbenskjold til Torpedobådseskadren

Hendes Majestæt Dronningen approberede den 13. december 1978 de heraldiske våbenskjolde for henholdsvis Fregat-, Torpedo-, Mineskibs- og Undervandsbådseskadren. Den 9. marts var skjoldene færdige fra Søværnets heraldiske Arbejdsgruppe m.fl. og fordeltes til eskadrekontorerne på Holmen.

Arkitekt E. Botfeldt og kommandørkaptajn J.F. Bork

Skjoldhovedet er fælles for eskadrerne, og som symbol for Torpedobådseskadren er valgt figuren i 1. felt i det våben, der blev tildelt Peter Tordenskiold, for hvis taktik overraskelsesmomentet var karakteristisk.

I Torpedobådseskadren, som i år skal fejre 100 årsdagen for torpedovåbnet i Danmark, og som med den seneste tilgang af de 10 torpedobåde af WILLEMOES-klassen i dag repræsenterer en slagkraft, som vel næppe før i torpedobådernes historie, ses tordenkilen at føje ildkraft til overraskelse, og det nye våben er modtaget med stor glæde.

(TBE)

Fastelavn på Færøerne

For 24. gang i træk holdt et af inspektionsskibene, denne gang HVIDBJØRNEN, fastelavn for børnene i Tverå på Suderø.

Der var udsendt invitationer til festen over hele øen, og 500 børn mødte op for at slå katten af tønden.

Fire tønder var ophængt på flydækket, men ikke altid lodret, da vinden blæste tværs ind om styrbord med op til 65 knob i stødende.

Fastelavnsfest for børnene i Tverå

De små gæster gik til sagen med frisk mod, og efter 1 times forløb kåredes 4 konger og 4 prinser, hvorefter alle samlede i hangaren til fastelavnsboller og sodavand.

Patienterne på Tverå sygehus gjorde store øjne, da de pludselig fik besøg af en flok drabeligt udklædte gaster, der overrakte fastelavnsris på stuerne.

Rengøringen om bord bagefter varede længere end festen.

(HVBJ)

Søværnets Flyvetjeneste og isvinteren

Aktiviteten ved Søværnets Flyvetjeneste har i de sidste mange måneder naturligt stået i vinterens tegn. Der er blevet anvendt ca. 150 flyvetimer til flyvning, som er blevet udført primært forårsaget af den strenge vintersituation. I dagene omkring nytår blev højspændingsledninger på Lolland og Falster inspiceret for så hurtigt som muligt at få normaliseret elektricitetsforsyningen i dette område.

I vinterens løb er der blevet udført isrekognosceringer i alle indre danske farvande, således at issituationen har kunnet følges så nøje som muligt af Søværnets operative Kommando. I forbindelse med olieforureningen i Store Bælt, som var forårsaget af et grundstødt skib, blev der i en periode foretaget daglige flyvninger for at give Miljøministeriets observatører mulighed for at følge udviklingen i dette område. Søværnets Flyvetjeneste har desuden ydet assistance i forskellige akutte situationer, bl. a. er der blevet fløjet folk til Ebelø, for at fyret kunne blive repareret, og der er på mange træningsflyvninger blevet medtaget sække med brød, som er blevet udlagt bl.a. ved våger i Roskilde Fjord til sultne og forkomne fugle.

Med forårets komme ser man i Søværnets Flyvetjeneste hen til, at disse flyvninger er overstået, således at man kan koncentrere sig om andre opgaver.

(SVF)

Nijmegen-marchen 1979

I år er det 70 år siden den første organiserede march med udgangspunkt fra den hollandske by Nijmegen fandt sted. Bortset fra nogle år under de to verdenskrige er det hvert år lykkedes at samle et meget stort antal marchglade deltagere, som med større eller mindre entusiasme har gennemført de forskellige sløjfer på enten 40 eller 50 kilometer. Deltagerantallet har de sidste par år ligget på omkring 10-15000 fordelt på over 30 nationer - altså et verdensomspændende klientel.

I år finder marchen sted i dagene 17. til 20. juli, og til at lede den danske delegation er udpeget kommandørkaptajn P.K.

Hansen, der som bekendt også er søværnets idrætsofficer. Søværnets kontingent, som vi håber bliver stort, ledes af orlogskaptajn Eigil Jørgensen, der har sammensat en stab af hjælpere hovedsageligt bestående af personel fra søværnet. Da Nijmegen-marchen ikke kan gennemføres uden en virkelig effektiv fortræning, vil der blive etableret træningsture for interesserede, ledet af en Nijmegen-veteran, premierløjtnant Karl Vogn. Det nærmere program for denne træning vil kunne fås ved henvendelse til Karl Vogn, ligesom alle yderligere oplysninger i forbindelse med marchen kan fås hos kontingentchefen.

I skrivende stund har man fået løfte om, at KM-Tambourkorps vil komme til stede og forlyste alle med musik og opvisning.

Chefen for Søværnet har givet tilsagn om at overvære de sidste par dage af marchen og formodentlig også den helt fantastiske afslutningsceremoni, der efter forlydende kun kan sammenlignes med olympiadeafslutningen.

Man håber, mange fra søværnet vil være med til at præge billedet med et stort indslag af uniformer. Det er ikke alene en fantastisk oplevelse at deltage, det er også særdeles godt for helbredet og humøret.

(IKO)

Indland kort

Den 1. april blev Inspektionsskibseskadren etableret som en selvstændig eskadre og underlagt Søværnets operative Kommando. Den nye eskadre består af en eskadrestab, inspektionsskibene af HVIDBJØRNEN-klassen, BESKYTTEREN samt inspektionsskutterne, og den har fået hjemsted i Frederikshavn. Samtidig med oprettelsen af Inspektionsskibseskadren er det ved Flådestation Frederikshavn oprettede kontor under Fregateskadren blevet nedlagt.

Som en følge af skoleskibet FYENS grundstødning ved Stavanger den 7. marts er en del af eleverne blevet overført til BELLONA og SJÆLLAND, således at uddannelsen kan fortsætte uhindret.

Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) aflægger uofficielt besøg i København i perioden 12.-17. april. Flåde-

styrken vil være under kommando af Captain G.M.Carter, jr., US Navy, om bord i destroyeren COONTZ. Flådestyrken vil i øvrigt omfatte fregatterne ARIADNE, EVERTSEN, LUBECK, BERGEN og HERLUF TROLLE, destroyerne COONTZ og OTTAWA, flådetankeren ZUIDERKRUIS og undervandsbåden U-18. De samlede besætninger vil udgøre 178 officerer samt 1683 øvrige befalingsmænd og menige.

En stor del af søværnets personel har i tidsrummet 6.-23. marts deltaget i NATO-øvelsen WINTEX 1979, der omfattede de fleste NATO-hovedkvarterer.

Øvelsen var lærerig for deltagerne og bidrog til at bekræfte samarbejdsevnen inden for NATO.

Udland kort

HMS BROADSWORD, der er den første af Royal Navy's type 22 fregatter, er nu begyndt sin operative tjeneste efter at have gennemgået systemkontrol. HMS BROADSWORD har et standarddeplacement på 3.556 tons og bliver fremdrevet af Rolls Royce gasturbiner. Den er udstyret med SEAWOLF og EXOCET missiler, to 40 mm kanoner, to sæt á tre torpedorør samt en LYNX-helikopter.

Den hollandske flåde har bestilt 13 Lockheed P-3C Orion fly i USA til afløsning af de veltjente Neptune-fly. Den moderniserede version af P-3C, som Holland har valgt, er den mest avancerede type Orion til dato, og den betragtes af US Navy som det mest effektive ASW-fly overhovedet.

Det finske Vartsila skibsværft har tegnet kontrakt om levering af yderligere to isbrydere til Sovjetunionen. Leveringen skal finde sted i 1980 og 1981, og hermed har finske værfter i alt bygget 24 isbrydere til Sovjetunionen.

Den amerikanske forsvarsminister Harold Brown har for nyligt bekendtgjort, at den amerikanske oberst i U.S.Marine Corps, Frank E.Petersen, er blevet udnævnt til brigadier general. Obersten er den første sorte marineofficer, der har opnået denne høje rang.

Thøstrup